

WAASAN PÄIVÄLEHTI

Nr 9 Sunnuntaina, 2 maaliskuuta, 2025

ISSN 2954-243X

Kahvi on hyvä terveydelle

Energy Week Vaasassa

Yksityisläkäriin 28 Eurolla

Waasa King on Tallinnassa

Georg Orwellin 1984 ja nyt

Akalasia

WAASAN PÄIVÄ- LEHTI



TÄÄLLÄ OLEMME:

vpress.ovh

26 sivua

TÄNÄÄN

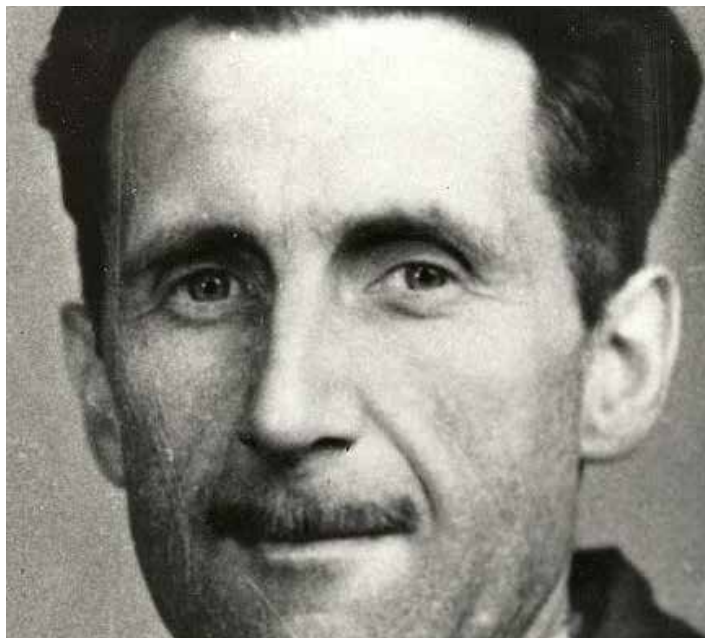
George Orwellin ”1984” ja nyt

Aikana, jolloin geopolittiset maisemat muuttuvat nopeasti ja liittoutumia muotoillaan uudelleen, George Orwellin dystooppisesta romaanista ”1984” tulee pelottavan ajankohtainen. Kirja kuvaa yhteiskuntaa, jossa historiaa kirjoitetaan jatkuvasti uudelleen sopimaan hallinnon nykyiseen narratiiviin, jossa vihollinen korvataan ja mukautetaan poliittiseen ilmapiiriin. Tämä mekanismi, jossa menneisyyttä manipuloidaan palvelemaan nykyisyyden etuja, löytää aavemaisen rinnakkaisuuden nykypäivän Venäjällä. Ja jossain määrin myös Yhdysvalloissa.

Venäjän ja Yhdysvaltojen välisiä suhteita leimasi vuosikymmenten ajan epäluottamus ja vihamielisyys. Kylmä sota ja sen jälkimainingit loivat syvän kuilun kahden kansakunnan välille, kuilun, joka leimasi sekä poliittista keskustelua että yleistä mielipidettä. Yhdysvallat ja ”kollektiivinen länsi” kuvattiin Venäjän vastustajina, mitä ideologiset erot ja geopolittinen kilpailu vahvistivat.

Mutta nyt, muuttuvien valtasuhteiden ja uusien haasteiden aikana, näemme mahdollisen muutoksen tässä dynamiikassa. Venäjä on vuosikymmeniä kestäneen vastakkainasettelun jälkeen viestittänyt halukkuudesta lähentyä Yhdysvaltoja. Tämä odottamaton käänne herättää kysymyksiä taustalla olevista motiiveista ja pitkän aikavälin seurauksista. Onko se aitoa yhteistyöpyrkimystä vai taktista manööveria Venäjän aseman vahvistamiseksi epävarmassa maailmassa?

Se, että Yhdysvallat äänestää YK:ssa kuten Pohjois-Korea ja Venäjä, joissa äänestetään siitä, hyökkäsikö Venäjä Ukrainaan 1022 vai ei – sitä voi olla vaikea ymmärtää monille lännessä



George Orwell (1903 - 1950). Wikimedia Commons

ja toivottavasti myös Yhdysvalloissa.

Yhtäläisyydet vuoteen 1984 ovat silmiinpistäviä. Orwellin romaanissa ”vihollinen” on muuttuva rakennelma, työkalu hallinnon vallan ylläpitämiseksi. Jatkuvasti vaihtuvilla vihollisilla puolue voi kääntää huomion pois todellisista ongelmista ja luoda yhtenäisyyden ja uskollisuuden tunteen. Samoin Venäjän äkillinen ystävyys Yhdysvaltojen kanssa voidaan nähdä keinona sopeutua uuteen todellisuuteen, jossa entisestä vihollisesta voi nyt tulla mahdollinen kumppani.

Mutta on myös tärkeitä eroja. Toisin kuin vuoden 1984 totalitaarinen yhteiskunta, elämme maailmassa, jossa tieto on helpommin saatavilla ja jossa mielipiteet ovat erilaisia. Vaikka valtiollisella medialla on tärkeä rooli yleisen mielipiteen muokkaamisessa, myös vaihtoehtoisille äänille ja näkökulmille on tilaa. Tämä vaikeuttaa historian manipulointia ja yhtenäisen todellisuuskuvan luomista.

Silti on tärkeää olla tietoinen manipuloinnin ja propagandan riskeistä. Kun poliittiset narratiivit muuttuvat nopeasti, on

tärkeää olla kriittinen ja kyseenalaistaa saamamme tieto. Sen ymmärtäminen, miten historiaa voidaan käyttää poliittisiin tarkoituksiin, on välttämätöntä, jotta voimme säilyttää älyllisen

vapautemme ja kykymme tehdä tietoon perustuvia päätöksiä.

Epävarmuuden ja muutoksen aikana on houkuttelevaa etsiä yksinkertaisia vastauksia ja selkeitä vihollisia. Mutta todellisuus on usein monimutkaisempi ja monitahoisempi. Tutkimalla ”1984” ja pohtimalla nykymaailmassa näkemiämme yhtäläisyyksiä voimme kehittää syvempää ymmärrystä voimista, jotka muokkaavat historiaamme ja tulevaisuuttamme.

Lopuksi on tärkeää muistaa, että historia ei ole ennalta määrätty. Meillä kaikilla on velvollisuus osallistua tietoon perustuvaan ja demokraattisempaan keskusteluun, jossa erilaiset näkökulmat voivat kohdata ja jossa totuutta voidaan etsiä. Tiedostamalla manipuloinnin ja propagandan riskit voimme yhdessä rakentaa parempaa tulevaisuutta, jossa historiaa ei tarvitse jatkuvasti kirjoittaa uudelleen.

Photo Supplement



Kuvaliite - vpress.ovh

UUTISET



KIRJASTOAUTO

Vaasan uusi kirjastoauto Hilda hurmaa lapsiraadin valitsemalla ulkoasulla

V Vaasan kaupunginkirjasto saa uuden kirjastoauton keväällä 2025.

Hilda-niminen kirjastoauto aloittaa liikennöinnin maaliskuun lopussa, ja sen virallisia vihkiäisiä juhlitaan Vaasan torilla lauantaina 5. huhtikuuta.

Hildan ulkoasu on erityisen merkittävä, sillä sen suunnittelussa on kuultu lapsia. Kirjaston tavoitteena oli luoda satumainen tunnelma, joka kuvastaa merellisyyttä, onnea ja lukemisen iloa. Taiteilijahakuun osallistui kolme paikallista taiteilijaa: Terese Bast, Päivi Arenius ja Lotta Strandman. Raati valitsi Terese Bastin suunnitelman, joka täytti parhaiten asetetut tavoitteet ja oli kiinnostava katseenvangitsija.

Lapsilla oli merkittävä rooli ulkoasun valinnassa osana

Vaasan kaupungin lapsiystävällinen kunta -mallia. Neljä luokkaa eri kouluista sekä lapset, jotka osallistuvat "Lapset töissä" -päivään, pääsivät äänestämään suosikkiaan. Bastin suunnitelma oli kaikkien suosikki.

Hilda-nimi on kunnianosoitus Hilda Hellmanille (1839-1901), joka oli merkittävä henkilö Vaasan kirjasto toiminnan kehittämisessä. Hellman laajensi merkittävästi Vaasan kansankirjaston kokoelmaa ja lainaus toimintaa 1875 alkaen. Hän toimi myös opettajana ja kirjastonhoitajana.

Uusi kirjastoauto palvelee monipuolisesti kaupunkilaisia. Hilda vierailee kouluissa ja päiväkodeissa sekä palvelee asukkaita arkipäivinä iltopäivisin, iltaisin ja lauantaisin eri asuinalueilla. Tavoitteena on tarjota helposti saatavilla olevia kirjastopalveluita kaikenikäisille vaasa-

laisille ja levittää lukemisen iloa eri puolille kaupunkia.

Aiemmat kirjastoautot ovat olleet nimeltään Rölli, Mathilda ja Walter. Kaksi ensimmäistä kirjastoautoa olivat nimettömiä. Hilda jatkaa tätä perinnettä tarjoten monipuolisia kirjastopalveluita vaasalaisille.

KUVA: Uusi kirjastoauto Hilda. Taiteilija: Terese Bast

KULTTUURITEKO Vaasan vuoden 2024 kulttuuriteko -äänestys käynnisty!

Vaasan vuoden kulttuuriteko 2024 -palkinnon ehdokkaat on julkistettu! Raati on valinnut asukkaiden ehdotusten joukosta kolme upeaa ehdokasta, joista yleisö pää-

see äänestämään suosikkiaan maaliskuun aikana.

Ehdokkaat ovat:
Wasa Sinfonietta: 95-vuotias harrastajaorkesteri, joka ilahduttaa musiikillaan niin opiskelijoita kuin eläkeläisiäkin. Orkesteri tekee yhteistyötä muiden vaasalaisten kulttuuritoimijoiden kanssa ja konsertoi aktiivisesti, muun muassa palvelutaloissa.

Vaasan Taiteilijaseura: Taidehalliin muutto on tuonut taiteen lähemmäksi kaupunkilaisia. Näyttelyiden lisäksi taidelainaamo tarjoaa kaikille mahdollisuuden hankkia taidetta edullisesti.

Malviniemi Company: Nykytanssiryhmä, joka tuottaa vuosittain tanssiesityksiä ja tarjoaa soveltavan tanssitaiteen sisältöjä esimerkiksi ikäihmisille. Ryhmän tanssielokuva "Samassa veneessä" on menestynyt Suomessa

UUTISET

TABLETILLA TÄTÄ LEHTEÄ VOIDAAN LUKEA MISSÄ TAHANSA:



Kuten tässä Fareoksella

ja maailmalla.

Tule tapaamaan ehdokkaita! Kaikki ovat tervetulleita tapaamaan ehdokkaita Vaasan kaupunginteatterin ravintola Kulmaan 5.3. klo 18–19. Tilaisuudessa on kahvitarjoilu. **Äänestä suosikkiasi!** Äänestää voi maaliskuun aikana kaupungin verkkosivuilla. Käy antamassa äänesi vuoden 2024 vaasalaiselle kulttuuriteolle!

VAASAN SÄHKÖ

Vaasan Sähköltä vahva tulos – uusi myyntiyhtiö tuo läpinäkyvyyttä

26.2.2025 | Vaasan Sähkö Vaasan Sähkö -konserni saavutti vuonna 2024 merkittävän tulosparannuksen. Liikevaihto kasvoi 218,2 miljoonaan euroon (198,7 M€) ja liikevoitto nousi 44,5 miljoonaan euroon (13,6 M€). Keskeinen tekijä hyvän tuloksen taustalla oli onnistunut suojausstrategia. Lisäksi konserni sai 11 miljoonan euron vakuutuskorvauksen. Yhtiön omavaraisuusaste nousi 51,9 prosenttiin (49,0 %). – Vuosi 2024 oli poikkeuksellisen hyvä, mikä luo vakaan pohjan tulevaisuudelle, toteaa toimitusjohtaja Stefan Damlin.

Energia-alalla korostuivat Suomen sähköinfran turvallisuus ja ilmastonmuutoksen vaikutukset. Sähkön keskihinta tukkumarkkinoilla laski 45,57 euroon megawattitunnilta (56,47 €/MWh), mutta hintavaihtelut olivat ennätyksellisen suuria.

Vaasan Sähkö investoi energiapuiston joustavuuteen ja uusiutuvaan energiaan. Yhtiö osallistuu EPV Energian hankkeeseen, jossa rakennetaan Tornioon kaasumootorivoimala. Sen avulla voidaan vastata hintavaihteluihin ja markkinahäiriöihin.

Asiakasmäärät kasvoivat sekä sähkön että kaukolämmön myynnissä. Vaasan Sähkö jatkaa panostuksiaan kannattavuuden parantamiseen ja energiapuiston kehittämiseen.

VAASAN SÄHKÖ

Vaasan Sähkö panostaa aurinkoenergiaan ja energian varastointiin

Vaasan Sähkö on päättänyt hankkia lisäosuuden Lapu-alle rakennettavasta teollisen mittakaavan aurinkopuistosta. Yhtiön osuus tuotannosta tulee valmistumisen jälkeen olemaan 35 prosenttia. Tämä

investointi tukee yhtiön tavoitetta lisätä uusiutuvan energian tuotantoa ja vahvistaa energiapuiston kestävyyttä.

Samalla Vaasan Sähkö panostaa energian varastointiin. Yhtiö on mukana selvitystyössä EPV Energian Laihialle suunnitteleman CO₂-akku-tekniikkaa hyödyntävän energiavaraston osalta. Tämän tyyppiset varastot voivat merkittävästi parantaa uusiutuvan energian käytettävyyttä tasoittamalla tuotannon vaihteluita.

Investoinnit aurinkoenergiaan ja energiavarastointiin osoittavat, että Vaasan Sähkö seuraa ajan henkeä ja pyrkii rakentamaan kestävämpää energiantuotantoa. Erityisesti aurinkovoiman rooli kasvaa Suomessa, ja modernit energiavarastot voivat ratkaista uusiutuvan tuotannon haasteita.

Tämä päätös on askel kohti joustavampaa ja vihreämpää energiapuistoa. Tulevaisuudessa voidaan odottaa, että vastaavat hankkeet yleistyvät ja auttavat Suomea kohti energiaomavaraisuutta.

TYÖTTÖMYYS

Työttömyys kasvaa Pohjanmaalla – pysy silti maan keskiarvoa alhaisempina

25.2.2025 | Vaasan kaupunki Työttömyys on nousussa useissa Pohjanmaan Työllisyysalueen kunnissa, mutta alueen työttömyysaste on edelleen maan keskiarvoa alhaisempi. Työ- ja elinkeinoministeriön sekä Pohjanmaan ELY-keskuksen tuoreiden tilastojen mukaan alueen työttömyysaste oli tammikuussa 7,4 %, kun koko maan keskiarvo oli 12,0 %.

Työttömien määrä nousi

erityisesti Vaasassa, jossa työttömiä oli yli 500 enemmän kuin vuotta aiemmin (+19 %). Työttömyys laski ainoastaan Maalahdessa (-12 %), Vöyrillä (-7 %) ja Korsnäsissä (-4 %). Alueen korkein työttömyysaste mitattiin Kaskisissa (11,8 %) ja matalin Mustasaressa (4,0 %).

Myös avoimien työpaikkojen määrä on laskussa. Tammikuussa alueella oli tarjolla 1 824 työpaikkaa, mikä on 37 % vähemmän kuin vuosi sitten.

Vuoden alussa voimaan tullut TE-palveluiden uudistus siirsi työvoimapalvelut valtiolta kunnille, ja Pohjanmaalle muodostettiin oma työllisyysalue. Tämä tarkoittaa, että työllisyyspalvelut ovat nyt osa kuntien peruspalveluja.

.ASUNNOTTOMUUS

Vaasassa toiseksi eniten asunnottomia väestömäärään nähden

Asumisen rahoittamis- ja kehittämiskeskus ARAn tuoreen raportin mukaan asunnottomuus on lisääntynyt Suomessa. Vaasassa on väkilukuun suhteutettuna toiseksi eniten asunnottomia henkilöitä.

ARAn raportin mukaan vuonna 2024 Suomessa oli yhteensä 3 806 yksinelävää asunnottomia, mikä on 377 henkilöä enemmän kuin edellisenä vuonna.

Yksinelävien asunnottomien määrä kasvoi ensimmäistä kertaa vuoden 2012 jälkeen. Pitkäaikaisasunnottomia oli 1 010 ja asunnottomia perheitä 110.

UUTISET

OSALLISTUVA BUDGETOINTI

Miten sinä tekisit Vaasasta onnellisemman 15 000 eurolla?

Jos saisit itse päättää, mihin kaupungin varoja käytetään?

Nyt siihen on jälleen mahdollisuus! Vaasan osallistuvan budjetoinnin kautta kaupunki on varannut 15 000 euroa asukkaiden ideoiden toteuttaminen – ja juuri sinun ideasi voi olla seuraava voittaja.

Onko sinulla mielessä paikka, joka kaipaa parannusta? Oletko nähnyt muualla hienon idean, jonka tiedät tuoda Vaasaan? Nyt on aika kertoa siitä! Ehdotuksia voi jatkaa 9. maaliskuuta asti - eli vielä ehtii.

Osallistuvan budjetoinnin kautta Vaasassa on jo toteutettu upeita hankkeita, kuten Sisäsatama avantouintipaikka, kirsikkapuisto Onkilahteen ja leluja päiväkoteihin. Nämä kaikki yhdistä yksi asia: ne ovat syntyneet asukkaiden omista ideoista.

– Osallistuva budjetointi on vakiintunut Vaasassa suosituksi tavaksi vaikuttaa kaupungin kehittämiseen. Se antaa asukkaille tarjota olla mukana suunnittelussa ja päätöksenteossa, sanoo strategia- ja palvelualuepäällikkö Suvi Aho.

Näin osallistut:
□ Jätä ideasi juhlassa 9. maaliskuuta verkossa osoitteessa www.vaasa.fi/osallistuva-budjetointi tai paperilomakkeella yhteispiste

Kansalaisinfossa (Teräksenkuja 1) ja Vähänkyrön yhteispalvelupisteessä (Vähänkyröntie 11).

□ Parhaat ideat etenevät finaaliin, ja asukkaat pääsevät äänestämään voittajasta 17.4.–5.5.

□ Voittaja julkistetaan 19.5., ja sen toteutusta hyväksyy kaupungin somekanavissa. Tämä on tilaisuutesi vaikuttaa ja tee Vaasasta paremmin parempi paikka elää! Pienehkäkin ideasta voi kasvaa jotain suurta, kun se saa hyvää kannatusta. Anna ideasi – ja tee Vaasasta onnellisempi! Lähde: STTinfo/Vaasan kaupunki

MUSTASAARI

Mustasaaren asukasbudjetti 2025: 15 000 euroa ideoille

Mustasaaren kunta on käynnistänyt jälleen asukasbudjetin, jossa kuntalaiset pääsevät ideoimaan, miten 15 000 euroa käytetään. Sekä vakituiset asukkaat että vapaa-ajan asukkaat voivat jättää ehdotuksia 5.2.–2.3. välisenä aikana.

Kunnan tavoitteena on kerätä ideoita, jotka edistävät asukkaiden hyvinvointia ja viihtyvyyttä. Ehdotukset voivat olla mitä tahansa, kunhan ne täyttävät tietyt ehdot:

Kustannukset eivät saa ylittää 15 000 euroa. Kunnan tulee omistaa sopiva maa-alue toteutukseen. Mahdollisen ylläpidon tulee olla resursoitavissa. Ehdotusten jättämisen jälkeen kunnan virkamiehet käyvät ne läpi, tekevät valinnat ja laskevat kustannukset. Tämän jälkeen asukkaat pääsevät äänestämään suosikkejaan 12.3.–6.4.

välisenä aikana. Äänestämään pääsevät kaikki 13 vuotta täyttäneet vakituiset ja vapaa-ajan asukkaat.

Lopullisen päätöksen asukasbudjetin jakamisesta tekee hyvinvointivaliokunta 22.4. Eniten ääniä saaneet ehdot toteutetaan vuoden 2025 aikana.

Korsholmin kunta toivoo asukkailta aktiivista osallistumista ja odottaa innolla monipuolisia ja toteuttamiskelpoisia ideoita.

MAALAHTI

Seniorimessut Maalahdessa.

Aktiva seniorer -projekti järjestää senioreille messut Maalahden pitäjätalolla, Köpingsvägen 18, keskiviikkona 12. maaliskuuta klo 13–15. Kaikki mahdolliset yhdistykset, yritykset ja toimijat, jotka tarjoavat palveluita ja palveluita ikäntyneille Maalahdessa, ovat tervetulleita osallistumaan näytteilleasettajina. Osallistuminen on näytteilleasettajille maksutonta. Ilmoittautuminen viimeistään 2. maaliskuuta 2025.

YKSITYISLÄÄKÄRIT

Alkuvuoden 2024 tilastojen mukaan yksityislääkärikäyntien hinnat nousivat keskimäärin 8 prosenttia

Alkuvuoden 2024 tilastojen mukaan yksityislääkärikäyntien hinnat nousivat keskimäärin 8 prosenttia, mikä on yli kaksin-

kertainen verrattuna kulutajahintaindeksiin (CPI) 3,3 prosentin kasvuun. Hintojen nousu ei ollut tasainen eri erikoisaloilla: psykiatrian palveluissa hinnat nousivat jopa 13 prosenttia, kun taas lastenlääkäreiden ja silmälääkäreiden korotukset olivat noin 7 prosenttia. Tämä KELAn lehdistötiedotteen mukaan.

Tutkijat selittävät, että hintojen kehitykseen vaikuttavat useat tekijät, kuten kilpailutilanne, kasvava kysyntä sekä lääkäreiden palkkojen nousu. Myös Kela-korvausten nostaminen vuoden 2024 alussa on saattanut osaltaan vaikuttaa palveluiden hinnoitteluun. Kela-korotukset olivat ensimmäiset yli 16 vuoteen, ja niiden myötä korvauskustannukset nousivat 32 miljoonalla eurolla, vaikka potilaiden omavastuut vähenivät 10 miljoonalla eurolla.

Kuviossa näkyy, että yksityisten erikoislääkäreiden perimät palkkiot ovat nousseet jyrkästi vuosineljänneksittäin vuodesta 2020 vuoteen 2024.

erityisesti alkuvuosina 2023 ja 2024. Lisäksi työvoimapula, henkilöstökustannusten kasvu ja julkisen terveydenhuollon haasteet ovat vaikuttaneet yksityisen sektorin palveluiden hintojen nousuun. Kelan tutkimusprofessori Hennamari Mikkola toteaa, että vaikka inflaatio on merkittävä tekijä, hintojen kehitykseen vaikuttavat moniulotteiset kustannuspaineet, jotka tulee huomioida tulevaa kehitystä arvioitaessa.

VEROTUS

Kireä verotus hidastaa talouskasvua – keventäminen voisi kasvattaa julkisia

tuloja

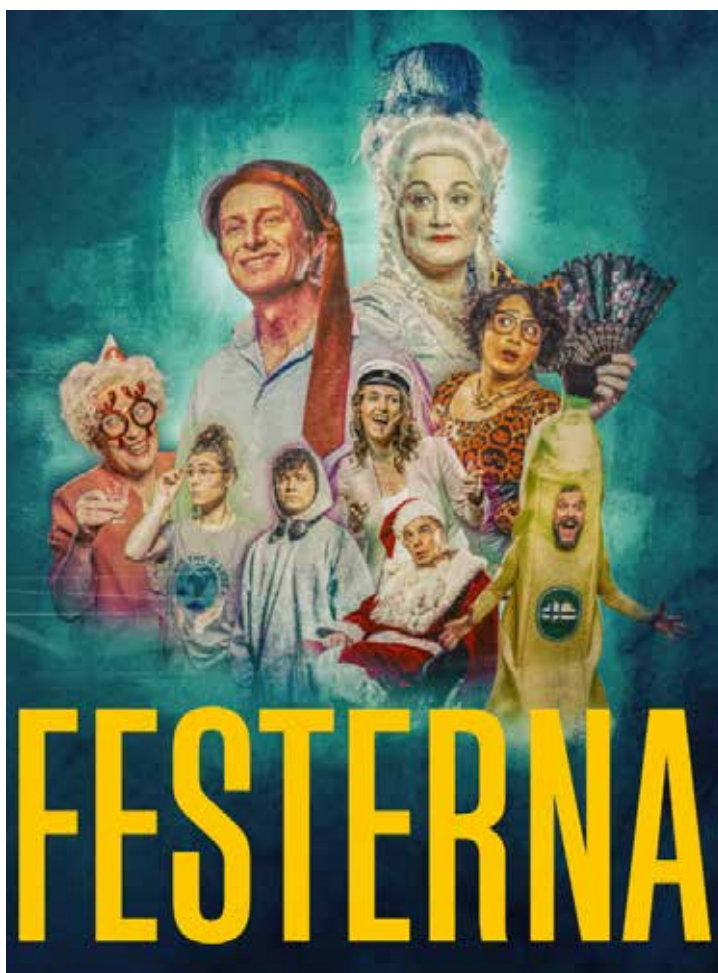
11.2.2025 | ETLA

Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen (Etlä) tuoreen tutkimuksen mukaan korkeat rajaveroasteet haittaavat Suomen talouskasvua ja julkisen talouden kestävyyttä. Erityisesti korkean tuottavuuden työntekijöihin kohdistuva kireä verotus hidastaa urakehitystä ja aineettomia investointeja, mikä voi pitkällä aikavälillä heikentää talouden dynamiikkaa.

Tutkimusraportin Talous takalukossa. Suomen korkeiden rajaverojen ongelma (Etlä Raportti 158) mukaan verotuksen haittavaikutukset ovat aiemmin arvioitua suurempia. Jos verotaso on ylittänyt ns. Lafferin käyrän huipun, verojen keventäminen voisi pitkällä aikavälillä jopa lisätä julkisia tuloja.

Erityisesti teknologia-vetoiset alat ja aineettomat investoinnit kärsivät korkeasta verotuksesta, sillä se vaikuttaa osajien houkuttelemiseen ja työvoiman liikkuvuuteen. Finnveran pääekonomisti Mauri Kotamäki muistuttaa, että kireä verotus voi heikentää Suomen kykyä houkutellessa huippuosaajia.

Veronmaksajain Keskusliiton pääekonomisti Mikael Kirkko-Jaakkola korostaa, että korkeiden rajaverojen keventäminen voisi parantaa osajien kannustimia kehittää ammattitaitoaan ja kasvattaa talouden tuottavuutta. Suomessa palkansaajan korkein rajavero nousi kulutusverot mukaan lukien 66,8 prosenttiin vuonna 2023.



WASA TEATER

Wasa Teater tarjoaa jännitystä, klassikoita, huumoria ja perhedraamaa kaudella 25–26

Wasa Teaterin ohjelmisto kaudelle 25–26 on sekoitus nykydraamaa, kansainvälisiä menestyksiä ja innovatiivisia teatterikonsepteja. Teatteriohjaaja Ann-Luise Bertell lupaa jotain sekä uskollisille kävijöille että niille, jotka kokevat teatterin ensimmäistä kertaa: "Haluamme luoda esityksiä, jotka kiinnostavat ja koskettavat."

Syksyn ohjelma alkaa kieroksella Pohjanmaan päiväkodeissa. Wasa-teatteri luo yhteistyössä Teater Povren ja Agneta Lindroosin kanssa lastenesityksen "Dinosauria", joka on leikkisä ja tunteikas tarina rakkaudesta, ystävyyydestä ja dinosauruk-

sista.

Päänäyttämöllä odottaa Marina Meinanderin ja Kirsi Pokan moderni suomalainen draamakomedia "Festerna". Eevan perheessä kyse on suorituksesta. Kun hän menettää työpaikkansa ja saa avioeroilmoituksen kesken häöpäiväjuhlien, julkisivu alkaa halkeilla. "Juhlat" tarjoavat kiusallisen hauskoja tilanteita ja perheen, joka joutuu kohtaamaan sen, mitä ei uskaltanut sanoa ääneen. Ohjaajana toimii Antti Silvennoinen.

"Tietokabaree ja seitsemän hyvettä" esitetään Vasallenissa ja kiertää Pohjanmaalla. Magnus Nylanderin konseptissa yhdistyvät tiede ja huumori. Tutkijat tulkitsevat seitsemää hyvettä odotta-

mattomilla tavoilla, joiden välissä on improvisaatioteatteria ja elävää musiikkia.

Wasa Theatre esittää ensimmäistä kertaa trillerin päänäyttämöllä. Danny Robinsin "02:22 A Ghost Story" on kansainvälisesti arvostettu kauhu-elokuva, joka saa nyt suomi-ruotsalaisen ensi-iltansa. Jenny kuulee itkuhälyttimen kautta itkevän miehen äänen joka ilta ja epäilee, että talo kätkee sisäänsä synkän salaisuuden. Yhdessä miehensä ja ystäviensä kanssa hän yrittää selvittää totuuden. Ohjaa Ida Kronholm, joka on aiemmin ohjannut "Botnia Paradisen".

Vuoden 2026 alussa suosittu vauvanäytelmä "OAS" palaa. Esitys on suunnattu 1–3-vuotiaille lapsille ja heidän vanhemmilleen. Esitysvuoden päättää Lina Ekblad in ohjaama klassikkokuva "Hannu ja Kerttu". Lucy Kirkwoodin versio tunnetusta sadusta tarjoaa jännitystä, huumoria ja sydäntä lämmittävää.

Kuva: Wasa Teater

WASA TEATER

Linda Zilliacus Wasa Teaterin uudeksi teatterijohtajaksi

Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur -kuntayhtymän hallitus on kokouksessaan 10.2.2025 valinnut Linda Zilliacuksen Wasa Teaterin uudeksi teatterijohtajaksi. Teatterijohtajan virkaan oli 21 hakijaa, joista yhdeksän haastateltiin. "Meillä oli erittäin hyviä hakijoita virkaan, ja olemme nyt erittäin iloisia saadessamme Linda Zilliacuksen organisaatioomme. Hänellä on vankka kokemus alalta ja vahva verkosto, josta teatterimme hyötyy", kertoo Söfukin johtaja Martin Norrgård. Linda Zilliacus aloittaa teatterijohtajana 1.8.2025 alkaen.

UUTISET



NUORI YRITTÄJYYS

Keskiössä nuori yrittäjyys: Kymmenen NY-yritystä Pohjanmaalta ja Keski-Pohjanmaalta finaaliin

Kahdeksankymmentäyksi nuorta NY-yritystä, joissa on lähes 200 nuorta Pohjanmaalta ja Keski-Pohjanmaalta, osallistui Vaasassa 20.2.2025 järjestettyyn ruotsinkieliseen Uskalla olla yritteliäs -tapahtumaan. Tapahtuma on osa valtakunnallista kilpailua, jossa nuoret pääsevät esittelemään liikeideoitaan ja tuotteitaan.

Elinkeinoelämän asiantuntijoista koostuva tuomaristo valitsi kymmenen NY-yritystä, jotka etenevät finaaliin Helsingissä huhtikuussa. Kilpailijoiden joukosta valittiin voittajia myös eri kategorioissa, kuten paras liikeidea, paras tuote ja paras palvelu. Voittaneita NY-yrityksiä ovat:

REcyCled UF Petalaxin lukiosta, joka valmistaa mehiläisvahakankaita kierrätetystä kankaasta. Pietarsaaren lukiosta Lumi UF, joka rakentaa ja

myy bambuhihtosauvoja.

Evia UF Vöyrin Tegengrenskolanista, joka on luonut kaksikielisen reseptikirjan lapsille.

Vaasan Vamian Fire & Taste UF, joka julkaisee keittokirjan, jossa on tranngian ja avotulen reseptejä. Tapahtuman tavoitteena on kannustaa nuoria yrittäjyyteen ja antaa heille työkaluja liikeideoiden kehittämiseen.

Alueelliseen tapahtumaan ja kilpailuun osallistui nuoria seuraavista Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan oppilaitoksista:

Borgaregatans skola, Vasa
Högstadiet i Petalax, Malax
Jakobstads gymnasium, Jakobstad
Korsholms högstadium, Korsholm
Kristinestads högstadieskola, Kristinestad
Närpes högstadieskola, Närpes
Tegengrenskolan, Vörå
Vaasan lyson lukio, Vasa
Vamia, Vasa
Yrkesakademin i Österbotten, Närpes
Zachariasskolan, Nykarleby



Lanseringsevenemang 17.2.2025. På bilden: kapellmästaren Sauli Perälä, skådespelerskan Sonja Halla-aho, informatören Heidi Sippola, kostymdesignern Emilia Eriksson och scenografen Mika Haaranen. Stadsteaterns höstsäsongs Bild: Stadsteatern

KAUPUNGINTEATTERI

Vaasan kaupunginteatterin syksyn 2025 ohjelmisto on julkistettu.

V Vaasan kaupunginteatterin syksyn 2025 ohjelmisto on julkistettu. Luvassa on musiikintäyteisiä esityksiä, kun Romeo-näytelmällä nähdään sekä koskettava musiikinäytelmä Pifaf – en kadu mitään että riemukas musiikkikomedialla Ikuisesti nuori. Teatterin tulevan näytännökauden teemana on hurmio. Teeman ympärille on koottu monipuolinen kokonaisuus, joka tarjoaa mahdollisuuden nauttia taiteesta ja laadukkaasta viihteestä sekä pohtia hurmion merkitystä nykyajassa.

Pifaf – en kadu mitään

Syyskuussa Romeo-näytelmän valtaa englantilaisen Pam Gemsin kirjoittama musiikinäytelmä Pifaf. Teos kertoo Édith Piafin, Pariisin kaduilta maailman maineeseen nousseen laulajattaren, ainutlaatuisen elämäntarinnan. Faktaa ja fiktiota yhdistelevä teos kuvaa intohimoista taiteilijaa hänen uransa menestyksen hetkissä ja hauraissa elämän pohjamudissa. Näytelmän ohjaa Maiju Sallas, joka vieraili Vaasan kaupunginteatterissa viimeksi

vuonna 2021 Colorado Avenuen ohjaajana. Kapellimestarina toimii Sauli Perälä ja koreografina Antton Laine. Lavastuksen suunnittelee Mika Haaranen, puvut Emilia Eriksson ja äänet Jouni Tapio. Édith Piafin roolin tulkitsee Sonja Halla-aho.

Ikuisesti nuori

Loka-marraskuun vaihteessa ensi-iltansa saa Erik Gedeonin riemukas musiikkikomedialla Ikuisesti nuori. Teos sijoittuu 2080-luvulle, jossa Vaasan kaupunginteatteri on muutettu näyttelijöiden vanhainkodiksi. Vanhainkodissa asuvat 90-vuotiaat näyttelijät muistelevat menneitä ja jakavat yhdessä ilon ja kaipuun hetkiä. Vauhdikkaassa esityksessä kuullaan rakastettuja hittejä viime vuosikymmeniltä.

Näytelmän ohjaa Pentti Kotkaniemi ja kapellimestarina toimii Sauli Perälä. Koreografina nähdään Miika Alatupa. Lavastajana teoksessa toimii Mika Haaranen ja pukusuunnittelijana Emilia Eriksson. Näyttämöllä nähdään Toni Ikola, Timo Luoma, Oiva Nuojua, Sonja Halla-aho, Anna Lemmetti-Vieri, Sauli Perälä ja Anni-Maija Koskinen.

UUTISET



BALETTI

Blushing nostaa Kansallisbaletin nuoret tanssijat pääosaan

Kansallisbaletin nuorisoryhmä vierailee myös Lontoon Covent Gardenissa illan nykytanssiteoksilla

Kansallisbaletin nuorten tanssijoiden illassa nähdään kaksi kiinnostavaa nykytanssiteosta sekä katkelma klassisesta baletista helmi-maaliskuun vaihteessa Alminsalissa. Ensi-iltansa saa Marco Goecken teos Blushing, joka nosti koreografin kansainväliseen tietoisuuteen. Stuttgartin baletille vuonna 2003 luotu teos on voittanut ensimmäisen palkinnon Prix Dom Pérignon -koreografiakilpailussa.

Illan toisena nykytanssiteoksena ohjelmistoon palaa Julian Nicosian vuonna 2024 Kansallisbaletin nuorisoryhmälle luoma Fragments of Time. Lisäksi Kansallisbaletin nuorisoryhmän tanssijat esittävät Pas d'action -kohtauksen baletista Bajadeeri.

Kansallisbaletin nuorisoryhmässä työskentelee 14 tanssijaa, joista reilu kolmannes on suomalaisia. Ryhmässä on lisäksi tanssijoita Britannian, Ranskasta, Italiasta, Yhdysvalloista, Australiasta ja Etelä-Koreasta. Vastavalmistuneet nuoret tanssijat työskentelevät ryhmän omien esitysten lisäksi Kansallisbaletin päänäyttämön tuotannoissa. Vuonna 2013 perustetun nuorisoryhmän toimintaa rahoittaa Jane ja Aatos Erkon säätiö.

Nuorisoryhmän esitykset Al-

minsalissa ovat saavuttaneet suuren suosion, ja tänä vuonna esitykset myytiin loppuun jo kuukausia ennen ensi-iltaa. Myös lisäesitys myytiin tammi-kuussa loppuun vain muutamassa päivässä. Tänä vuonna esitys nähdään Oopperan ja Baletin Stage24-palvelussa maksuttomana suorana lähetyksenä 1.3. klo 18.20. Lähetys toteutetaan yhteistyössä OperaVisionin ja EU:n Luova Eurooppa -ohjelman kanssa.

Kansallisbaletin nuorisoryhmä suuntaa jälleen kesäkuussa Lontoon Covent Gardeniin, Royal Ballet & Operan järjestämälle Next Generation Festivalille, jossa esiintyvät nuorten tanssijoiden ryhmät ympäri maailman. Nuorisoryhmän ohjelmistossa festivaalilla on Blushing ja Fragments of Time sekä katkelma Reija Wäreen teoksesta Clique, joka sai kantaesityksensä nuorisoryhmän esittämänä 2022.

Blushing – nuorten tanssijoiden ilta

Bajadeeri, pas d'action
Julian Nicosia: Fragments of Time

Marco Goecke: Blushing
Ensi-ilta 27.2.2025 klo 18.30, Alminsal

Muut esitykset 1.3.2025 klo 14.30 ja 18.30

Suoratoisto 1.3.2025 klo 18.20, Stage24 ja OperaVision

Next Generation Festival 2025

Esitykset 13.-14.6.2025 klo 19.15, Linbury Theatre, Lontoo

LÄHDE: <https://oopperabaletti.fi/en/media/newsroom/>



ENERGY WEEK

Vaasan EnergyWeek 2025 tuo energia-alan huipputapahtuman kaupunkiin

V Vaasan vuosittainen EnergyWeek järjestetään 17.-20. maaliskuuta 2025 ja kokoaa yhteen energia-alan asiantuntijat, yritykset ja päättäjät ympäri maailmaa. Tapahtuma keskittyy ajankohtaisiin teemoihin, kuten uusiutuvaan energiaan, energian varastointiin ja puhtaaseen kaasuun.

Ohjelma ja teemat

EnergyWeekin nelipäiväinen ohjelma tarjoaa laajan kattauksen asiantuntijapuheenvuoroja, näyttelyitä ja verkostoitumismahdollisuuksia. Maanantai 17.3. – Energia & ilmasto

Energia- ja ilmastoseminaari
Iltaohjelma: Sustainable Energy Reimagined

Tiistai 18.3. – Tuuli- ja uusiutuva energia

Wind & Renewable Energy -näyttely

Matchmaking-tapahtuma
EnergyWeek-ilta Fontana Clubilla

Keskiviikko 19.3. – Energian varastointi

Energy Storage -näyttely
Matchmaking-tapahtuma

EnergyWeek-ilta Original Sokos Hotel Royalissa

Torstai 20.3. – Puhdas kaasuenergia
Clean Gas Energy -näyttely
Matchmaking-tapahtuma

Verkostoituminen ja innovaatiot keskiössä

EnergyWeek tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden verkostoitua alan johtavien asiantuntijoiden kanssa ja tutustua uusimpiin innovaatioihin. Esillä ovat muun muassa digitalisaatio, kiertotalous, älykkäät kaupungit sekä energiasäätely ja -liiketoiminta.

Tapahtuman järjestävät yhteistyössä Vaasan alueen kehitysyritys VASEK, Teknologikeskus Merinova, Pohjanmaan kauppakamari, Pohjanmaan Expo, Vaasan yliopisto sekä Enterprise Europe Network.

EnergyWeekin tapahtumapaikkana toimii Vaasan kaupungintalo, Senaatinkatu 1. Osallistujia kannustetaan rekisteröitymään ennakkoon kaupungin verkkosivuilla.

Tässä löytyy paljon lisätietoa: <https://www.energyweek.fi/>

UUTISET



MUSEOT

Upea raha- ja mitalikokoelma esillä Pohjanmaan museossa

Monipuolinen kokoelma

Näyttelyssä on esillä rahoja eri aikakausilta, kuten Ruotsin ja Venäjän vallan ajalta, autonomian ajalta ja Suomen tasavallan ajalta. Mukana on harvinaisuuksia, kuten yli tuhat vuotta vanhoja rahoja, suuria kuparirahoja eli ploatuja sekä mitaleita, joista vanhin on peräisin vuodelta 1631.

Mauritz Hallbergin perintö

Valtioneuvos Mauritz Hallberg (1851–1924) oli intohimoinen keräilijä, joka poikansa Ejnar Hallbergin (1880–1974) kanssa täydensi kokoelmaa. Hallbergin perikunta lahjoitti kokoelman museolle vuonna 1956, ja nyt yleisöllä on mahdollisuus tutustua tähän ainutlaatuiseen aarteistoon.

Julkaisut

Museolta on ilmestynyt kirja Hallbergin kokoelman mitaleista vuonna 2021, ja rahoista on tulos-

sa kaksiosainen julkaisu, jonka ensimmäinen osa ilmestyy kevään aikana.

Tervetuloa tutustumaan historiaan!

Pohjanmaan museo tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden sukeltaa menneiden aikojen maailmaan raha- ja mitalikokoelman avulla. Uudistettu rahahuone on avoinna museon aukioloaikojen mukaisesti.

Kuva: Christoffer Björklund (Lähde: STTinfo/Waasan kaupunki)

He, jotka tietävät hiukan enemmän ovat He, jotka lukevat Waasan Päivälehteä



KAUPUNGINTEATTERI

Vaasan kaupunginteatteri tarttuu identiteettikriisiin ja seksuaalisuuteen uudessa näytelmässään

Vaasan kaupunginteatteri tuo helmikuussa ensi-iltaan Mike Bartlettin näytelmän Cock, joka käsittelee identiteettikriisiä, seksuaalisuutta ja määrittelemisen vaikeutta. Näytelmän ohjaa Sini Pesonen, joka vieraili Vaasan kaupunginteatterissa edellisen kerran vuonna 2022 Katoava maa -teoksen ohjaajana.

Cock kertoo Johnista, joka on ollut pitkässä parisuhteessa miehen kanssa, mutta tuntee nyt ensimmäistä kertaa vetoa naiseen. Johnin on mahdotonta ymmärtää tilannetta ja paikalle kutsutaan Johnin poikaystävän isä auttamaan päätöksenteossa. Näytelmässä pohditaan, kuka voi määrittellä mitä haluamme, jos emme itse pysty siihen.

Ohjaaja Sini Pesonen kuvailee näytelmän tekstiä hienoksi ja älykkääksi.

Hän toivoo, että esitys olisi kuin John, joka ei halua määrittellä itseään. Pääroolia näyttelevä Oiva Nuojua kertoo, että Johnin hahmo on kiehtova, mutta hänellä ei ole yhteyttä itseensä, minkä takia hän ei saa yhteyttä muihin.

Näytelmässä nähdään Oiva Nuojua, Petteri Hautala, Sonja Halla-aho ja Jorma Tommila. Näytelmää suositellaan yli 15-vuotiaille ja se kestää noin kaksi ja puoli tuntia sisältäen väliajan. Teos tehdään yhteistyössä Vaasan Seta ry:n kanssa.

Cock saa ensi-iltansa Vaasan kaupunginteatterin Julia-näyttämöllä torstaina 20. helmikuuta. Edeltävänä päivänä järjestetään näytelmän teosesittely Teatteriravintola Kulmassa.

Cock (2025). Kuvassa Oiva Nuojua ja Petteri Hautala. Kuva: Kasper Dalkarl



TERVEYS JA YHTEISKUNTA

Yli 65-vuotiaat voivat syksyllä käydä yksityislääkärillä 28 euron terveyskeskumaksulla

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus (STM) on avannut lausuntokierroksen valtakunnallisesta valinnanvapauskokeilusta, joka mahdollistaisi yli 65-vuotiaille käynnit yksityisellä yleislääkärillä julkisen terveydenhuollon asiakasmaksun suuruisella omavastuulla.

Kokeilu on osa hallituksen pyrkimyksiä parantaa perusterveydenhuollon palveluiden saatavuutta ja purkaa hoitajajonoja. Lausuntoja esityksestä voi antaa 11.2.–9.3.2025.

Kela-korvauksilla toteutettava kokeilu

STM:n esityksen mukaan 65 vuotta täyttäneiden yksityisen yleislääkärin vastaanotokäynnit korvattaisiin niin, että asiakkaan omavastuu olisi enintään julkisen perusterveydenhuollon lääkärikäynnistä perittävä asiakasmaksu, eli noin 28 euroa. Omavastuun ylittävä osuus katettaisiin Kela-korvauksilla palveluntuottajalle.

Kokeilu rajoittuu kolmeen käyntiin kalenterivuodessa, mutta vuonna 2025 kokeilun käynnistyessä Kela-korvauksen voi saada kahdesta vastaanotokäynnistä. Kokeilu kattaa myös yleisimmät ikäryhmälle määrätyt tutkimukset, kuten verikokeet, virtsatutkimukset, EKG:n ja keuhkokuvan. Kela vahvistaa tarkemman listan korvattavista tutkimuksista myöhemmin. Yleislääkärin määräämistä laboratoriotutkimuksista ja näytteenotosta korvattaisiin puolet enimmäishinnan perusteella.

Ministeri: Tavoitteena nopeuttaa pääsyä lääkärille

Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen perustelee kokeilua väestön ikääntymisellä ja siirtymällä pois työterveyshuollosta.

– Meillä on kasvava joukko 65 vuotta täyttäneitä, joilla on iän myötä suurempi tarve terveyspalveluille, mutta oikeus työterveyteen on päätynyt. Kokeilun tavoitteena on lisätä eläkeläisväestön perusterveydenhuollon palveluiden saatavuutta ja valinnanvapautta. Kokeilulla halutaan nopeuttaa pääsyä lääkärille, Grahn-Laasonen sanoo.

Hintakatto hillitsemään kustannuksia

Yksityisen terveydenhuollon palveluntuottajien on solmittava sopimus Kelan kanssa osallistua kokeiluun. Palveluntuottajia koskevista velvoitteista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Kokeiluun sisältyy hintakatto, joka määrittää vastaanotokäyntien ja tutkimusten enimmäishinnat.

Hintakattona tavoitteena on estää hintojen nousu ja varmistaa, että asiakkaan maksamat kustannukset pysyvät kohtuullisina. Asiakkaan omavastuu voi myös olla alle 28 euroa, jos palveluntuottaja tarjoaa palvelua enimmäishintaa halvemmalla.

Hallitus on varannut Kela-korvauksen kehittämiseen yhteensä 335 miljoonaa euroa vuosille 2024–2027. Esitys liittyy valtion vuoden 2025 toiseen lisätalousarvioesitykseen ja on tarkoitus käsitellä sen yhteydessä.

Kokeilu on suunniteltu alkamaan 1.9.2025 ja kestämään 31.12.2027 saakka.

LäHde: Valtioneuvosto

WHO

THL:n Mika Salminen Lancetissa: WHO:n suojeleminen on myös mahdollisuus

Maailman terveysjärjestö WHO on ajautunut kriittiseen tilanteeseen Yhdysvaltojen vetäytyessä järjestöstä. THL:n johtaja Mika Salminen on yhdessä eurooppalaisten kansanterveyslaitosten johtajien kanssa julkaissut Lancetissa kirjoituksen, jossa he korostavat WHO:n suojeleminen olevan samalla mahdollisuus Euroopan unionille.

Yhdysvaltojen päätös vetäytyä WHO:sta on monella tapaa valitettava, kirjoittajat toteavat. Yhdysvallat on ollut keskeinen toimija WHO:ssa, sekä YK:n perustajajäsen että merkittävä rahoittaja, vastaten jopa 20 prosentista järjestön vuosibudjetista. Yhtä tärkeää on Yhdysvaltojen tarjoama asiantuntemus, erityisesti Yhdysvaltain tautikeskus CDC:n kautta. Nämä asiantuntijat ovat merkittävästi vaikuttaneet globaalin terveyspolitiikan muotoutumiseen.

Kirjoittajat kuitenkin huomauttavat, että tämä vahva riippuvuus Yhdysvaltain asiantuntemuksesta on luonut haavoittuvuuden WHO:lle, joka nyt realisoituu. Yhdysvaltojen vetäytyessä sekä rahoitus että asiantuntemus katoavat, jättäen valtavan aukon. Tämä vaarantaa WHO:n kyvyn vastata terveyskriiseihin, epidemioista luonnonkatastrofeihin. Erityisesti WHO:n henkilöstö, joka työskentelee alue- ja maatoimistoissa, kärsii pahiten leikkauksista. Heidän resurssinsa ovat jo ennestään vähäiset ja sopimukset usein lyhyitä. Yhdysvaltain asiantuntemuksen menetys kuormittaa henkilöstöä entisestään, erityisesti matalan tulotason maissa, joissa WHO usein toimii tosiasiallisena terveysministeriönä tarjoten välttämättömiä palveluita, kuten rokotusohjelmia ja äitiyshuoltoa.

WHO:n vuosibudjetti, hieman yli kolme miljardia dollaria, on globaalilla tasolla pieni. Kirjoittajat vertaavat sitä esimerkiksi



Who's logo på ett indonesiskt frimärke. Wikimedia commons

Helsingin sosiaali- ja terveydenhuollon vuosibudjettiin. Helsinki vastaa 675 000 ihmisen terveydestä, kun taas WHO:n vastuulla on maailmanlaajuisesti 8 miljardia ihmistä – suhde on yli yksi 10 000:aan per capita. Vähäisistä resursseistaan huolimatta WHO hoitaa globaaleja terveyskriisejä ja tukee maita terveysjärjestelmiensä kehittämässä huomattavan tehokkaasti. Yhdysvaltojen vetäytyessä muiden korkean tulotason maiden on heidän mukaansa välttämätöntä täyttää tämä tyhjiö.

Eurooppalaisten kansanterveyslaitosten johtajat esittävät, että tilanne tarjoaa EU:n jäsenvaltioille ratkaisevan mahdollisuuden astua esiin, toivottavasti yhdessä muiden OECD-maiden kanssa. Lisäksi nämä maat voisivat pyrkiä puuttamaan WHO:n pitkään vaivanneisiin byrokraattisiin tehottomuuksiin, mukaan lukien painostaminen siirtämään suurempi osa resursseista pääkonttorista alue- ja maatoimistoihin. Euroopan tulisi myös vihdoin puuttua siihen, että Yhdysvallat on liian kauan rahoittanut suurta osaa WHO:n Euroopan toiminnasta. EU:n on aika ottaa vastuu oman alueensa haasteista.

Kyseessä on paljon: globaalin terveyden tulevaisuus riippuu WHO:n kyvystä jatkaa elintärkeää työtään. Kirjoittajat kehoittavat tarttumaan tähän tilaisuuteen ja varmistamaan, että WHO pysyy vahvana ja toimivana tulevina vuosina. Se on loppujen lopuksi melko halpa vakuutus meille kaikille.

TELEVISIO

Älä missaa tätä elokuvaa: "Aftersun"

Charlotte Wellsin ohjaama "Aftersun" on syvästi koskettava ja hienovaraisesti kerrottu tarina muistoista, rakkaudesta ja isän ja tyttären välisestä monimutkaisesta siteestä. Elokuva sijoittuu aurinkoiselle lomalle Turkissa 1990-luvulla, jossa 11-vuotias Sophie (Frankie Corio) ja hänen nuori isänsä Calum (Paul Mescal) viettävät aikaa yhdessä. Sophien aikuisen katseen kautta, joka on kuvattu vanhojen videotallenteiden kautta, kudoetaan tarina, joka on yhtä lailla menneisyyden heijastus kuin hetken kuvaus.

Tämä on elokuva, joka kannattaa katsoa alusta loppuun ajatellen. Ja voi olla nautinnollista katsoa se kahdesti.



Yksi elokuvan suurista vahvuuksista on sen kyky vangita arki lähes runollisella herkkyydellä. Wells käyttää haalistuneita värejä, epäselviä videoleikkeitä ja hidasta tahtia luodakseen uudelleen muiston tunteen – ei vain sellaisena kuin se oli, vaan sellaisena kuin se tuntuu jälkikäteen. Tämä tekee "Aftersunista" elokuvan, joka elää sanattomuudessa, jossa pienillä eleillä ja hiljaisilla hetkillä on valtava emotionaalinen painoarvo. Kohtaukset uima-altaalla, kömpelöt tanssit ja vakavat keskustelut isän ja tyttären välillä luovat intiimin läheisyyden tunteen, mutta myös epämääräisen, kalvavan tunteen siitä, että pinnan alla on jotain vialla.

Paul Mescal tekee erinomaisen suorituksen Calumina, isänä, joka kantaa sisäistä painoa, jonka hän yrittää piilottaa tyttäreltään. Hänen hymynsä on lämmin, mutta hänen katseensa paljastaa surua, jota ei koskaan täysin selitetä – ja juuri tämä pidättyvyys tekee hänen muutokuvastaan niin sydäntäsurkevän. Frankie Corio

on debyyttiroolissaan ilmestys Sophiena. Hänen luonnollinen ulkonäkönsä ja kemiansa Mescalin kanssa tekevät heidän suhteestaan uskottavan ja koskettavan, ja hän tasapainottaa lapsen uteliaisuutta orastavan tietoisuuden kanssa elämän komplikaatioista.

On syytä korostaa, kuinka "Aftersun" välttää yksinkertaisten vastausten antamista. Elokuva kertoo vähemmän siitä, mitä tapahtuu, vaan enemmän siitä, miltä se tuntuu – sekä silloisesta Sophiasta että aikuisesta Sophiasta, joka katsoo taaksepäin. Se on tutkielma melankoliasta ja nostalgiasta, mutta myös rakkauden hauraudesta. Jotkut katsojat saattavat pitää vauhtia liian hitaana tai selkeän draamaattisen kaaren puuttumista turhauttavana, mutta niille, jotka haluavat uppoutua sen tunnelmaan, palkinnot ovat suuria.

Elokuvan viimeinen kohtaus näyttää, kuinka tytär lähtee äitinsä luo ja isä vaeltaa tyhjyyteen. Kohtaus voidaan tulkita monella tavalla, mutta yksi tulkinta on, että tämä oli hänen isänsä elämän viimeinen onnellinen viikko, viikko, jolloin hän sai kokea, että hänen elämällään oli tarkoitus ja että hänellä oli joku, joka rakasti häntä.

Myös kuvaus ja musiikki ansaitsevat maininnan. Otokset, jotka on usein kuvattu käsivartalalta, parantavat elokuvan henkilökohtaista sävyä, kun taas niukka ääniraita – mukaan lukien "Under Pressure" -elokuvan tunteellinen käyttö – osuu juuri oikeasti elokuvan keskeisimpiin hetkiin.

"Aftersun" on pieni elokuva, jolla on suuri sydän. Se onnistuu vangitsemaan jotain universaalia ihmissuhteista ja ajan kulumisesta ilman, että siitä tulee koskaan sentimentaalista tai liian selkeää. Se on debyytti, joka merkitsee Charlotte Wellsiä nimeksi, jota kannattaa pitää silmällä, ja esitys Mescalin ja Corion näyttelijänäyttelijästä, joka pysyy olemassa pitkään lopputekstien päätyttyä. Niille, jotka etsivät ajatuksia herättävää ja tunteellista kokemusta, tämä on pakollinen.

Elokuva on katsottavissa Yle Areenassa 21.5.2025 asti.

VENÄJÄN HYÖKKÄYSSOTA

Venäjän sota: synkkä kolmen vuoden tulos



Kolme vuotta konfliktin alkamisen jälkeen Venäjän oppositiomedian varjoista nousee esiin karu todellisuus. Kertomus voitokkaasta "sotilaallisesta erikoisoperaatiosta" on hiipumassa ja korvattu tappioiden ja epäonnistumisten järkevällä arvioinnilla.

Inhimilliset kustannukset: Inhimilliset menetykset ovat huokeat, ja Venäjän tappioiden arvioidaan olevan 250 000, mikä on huomattavasti enemmän kuin alkuperäisissä ennusteissa. Kuolonuhrien määrä on erityisen hälyttävä, sillä pelkästään vuonna 2024 kuoli 37 sotilasta miehitetyn alueen neliökilometriä kohden, mikä on selvästi enemmän kuin puna-armeijan toisen maailmansodan aikana kärsimät 5,5 tappiota neliökilometriä kohden.

Tappio merellä: Mustanmeren laivasto, joka oli aikoinaan Venäjän merivoiman symboli, on tehokkaasti halvaantunut. Krimin miehityksestä huolimatta laivasto on edelleen pullossa Novorossiyskissa eikä voi osallistua konfliktiin. Ukrainalaisten droonien laivasto, joka on rakennettu tyhjästä vain kolmessa vuodessa, hallitsee nyt pohjoista Mustaamerta, mikä merkitsee ylivoimaista tappiota Venäjälle.

Naton laajentuminen: Konflikti on kiihdyttänyt Naton laajentumista, ja Ruotsi ja Suomi, jotka molemmat ovat perinteisesti olleet puolueettomia, ovat liittyneet liittoon. Tämä on

lyhentänyt merkittävästi etäisyyttä Naton joukkojen ja Venäjän välillä, ja Itämeri on nyt käytännössä Naton hallinnassa. Naton joukkojen läheisyys Pietariin, joka on nyt vain 150 kilometrin päässä, herättää huolta Venäjän strategisten resurssien haavoittuvuudesta.

Teknologinen viive: Venäjä on jäänyt jälkeen teknologia-kilpailussa, koska se ei ole sopeutunut nykyaikaiseen sodankäyntiin. Voimakkaasta sotateollisesta kompleksista huolimatta ainoat merkittävät edistysaskeleet ovat olleet irani-laisten "Shahedien" ja lentävien pommien hankinta. Samaan aikaan Ukraina on omaksunut "drone-vallankumouksen", valmistanut omia dronejaan ja torjunut tehokkaasti Venäjän ilmapuimioita.

Taloudellinen verenvuoto: Sodan todelliset kustannukset ovat edelleen mysteeri. Vaikka EU:n 300 miljardin Yhdysvaltain dollarin jäädytetyt varat ovat suoria taloudellisia menetyksiä, niiden kokonaistaloudellisia vaikutuksia ei tunneta. Sotameneihin liittyvä avoimuuden puute ruokkii huolta huonosta hallinnosta ja korruptiosta.

Venäjän oppositiomedian kuvaama sodan synkkä todellisuus herättää vakavia kysymyksiä Venäjän pitkän aikavälin strategiasta ja kyvystä saavuttaa tavoitteensa. Seuraava luku tässä konfliktissa näyttää olevan entistäkin haastavampi, kun Venäjä kohtaa lisääntyneitä painetta useilla rintamilla.

ILMASTONMUUTOS

Jäätiköt katoavat hälyttävää vauhtia: uusi tutkimus paljastaa kiihtyvän jääkadon

Uraauurtava kansainvälinen tutkimus, johon osallistui maailmanlaajuinen tutkijaryhmä nimeltä GlaMBIE, on paljastanut jäätiköiden sulamisnopeuden maailmanlaajuisesti. Arvostetussa Nature-lehdessä julkaistua tutkimusta maalaava kuva kiihtyvää jääkadosta, jolla voi olla merkittäviä seurauksia merenpinnalle, ekosysteemeille ja vesivaroille.

Tutkimuksessa, jossa analysoitiin jäätiköiden massan muutoksia vuosina 2000–2023, havaittiin, että jäätiköt menettivät maailmanlaajuisesti huikeat 273 ± 16 gigatonnia jäätä vuosittain. Perspektiivin vuoksi yksi gigatonni vastaa miljardia tonnia – kuvittele miljardi autoa! Se on käsittämätön määrä jäätä, joka katoaa vuosittain.

Vielä huolestuttavampaa on, että jään häviämisenopeus on lisääntynyt dramaattisesti. Tutkimus osoittaa jään sulamisen 36 ± 10 prosentin hyppyn tutkimusjakson ensimmäisen puoliskon (2000–2011) ja toisen puoliskon (2012–2023) välillä. Tämä kiihtyminen korostaa ilmastonmuutoksen voimistuvia vaikutuksia. Se on kuin lumipallo, joka vierii alamäkeen, keräten vauhtia ja kookoa edetessään.

Tutkijat laskivat myös jään kokonaishäviön vuodesta 2000 lähtien. Maailmanlaajuisesti jäätiköt ovat pudottaneet noin 5 % jään kokonaisuudesta. Vaikka tämä saattaa tuntua pieneltä prosenttiosuudelta, alueelliset erot ovat paljon hälyttävämpiä, ja ne vaihtelevat 2 prosentin menetyksestä joillakin alueilla katastrofaaliseen 39 prosentin menetykseen toisilla. Tämä alueellinen ero korostaa ilmastonmuutoksen epätasaista vaikutusta, sillä jotkut alueet ovat paljon haavoittuvaisempia kuin toiset.

Yksi merkittävimmistä löydöksistä on jäätiköiden sulamisen mittakaava verrattuna jäätiköihin. Tutkimus paljastaa, että jäätiköiden massan menetys on noin 18 % suurempi kuin Grönlannin jäätikön häviö ja yli



kaksinkertainen Etelämantereen jäätikön häviö verrattuna. Tämä korostaa jäätiköiden kriittistä roolia merenpinnan nousussa.

Tämä tutkimus on osoitus yhteistoiminnallisen tieteen voimasta. GlaMBIE-tiimi kokosi yhteen runsaasti dataa eri lähteistä, mukaan lukien paikan päällä tehdyt mittaukset ja satelliittihavainnot. Yhdistämällä ja analysoimalla tätä dataa he pystyivät luomaan tähän mennessä kattavimman ja tarkimman arvion maailmanlaajuisesta jäätikön massan muutoksesta.

Vaikka maailmanlaajuinen keskimääräinen jäähäviö on linjassa aiempien arvioiden kanssa, tutkimus paljasti merkittäviä alueellisia eroja, mikä korostaa aiempien tutkimusten rajoituksia. Nämä uudet havainnot tarjoavat ratkaisevan perustan eri havaintomenetelmien välisten erojen ymmärtämiselle ja ilmastomallien parantamiselle. Tämä parempi ymmärrys on välttämätöntä, jotta voidaan tehdä tarkempia ennusteita tulevasta merenpinnan noususta ja sen seurauksista.

Tämä tutkimus on herätyssoitto. Jäätiköiden sulamisnopeuden kiihtyminen on selvä ja kiistaton merkki planeetan lämpenemisestä. Seuraukset

ovat syvällisiä, ja ne uhkaavat rannikkoyhteisöjä, häiritsevät ekosysteemejä ja vaikuttavat miljoonien makean veden saatavuuteen. Meidän on toimittava päättäväisesti kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi ja ilmastomuutoksen vaikutusten lieventämiseksi. Omahyväisyyden aika on ohi. Sulavat jäätiköt kertovat meille tarinan, ja meidän on kuunneltava. Vaikka tämä tutkimus on vakavoitava, se tarjoaa ratkaisevaa tietoa, jota tarvitsemme ongelman ymmärtämiseen ja ratkaisujen löytämiseen. Se on muistutus siitä, että tiede, yhteistyö ja kiireellisyys tunne ovat parhaita työkalujamme tämän maailmanlaajuisen haasteen ratkaisemiseksi.

Lähde: GlaMBIE-tiimi. Yhteisön arvio maailmanlaajuisen jäätikön massan muutoksista vuosina 2000–2023. Luonto (2025). <https://doi.org/10.1038/s41586-024-08545-z>

Creative Commons Nimeä 4.0 Kansainvälinen lisenssi

VIIKON SITAATTI:

Timothy Snyder
14. helmikuuta.
2025:
München 1938 ja nyt:

Timothy David Snyder (s. 1969) on yhdysvaltalainen historioitsija, joka on erikoistunut Keski- ja Itä-Euroopan, Neuvostoliiton ja holokaustin historiaan. Hän on Richard C. Levinin historian professori Yalen yliopistossa ja pysyvä tutkija Wienin humanistisessa instituutissa



”Venäjän lepyttäminen, johti se sitten Venäjän voittoon nyt tai myöhemmin, voi hyvinkin luoda edellytykset maailmansodalle. Venäjä, joka tuhoaa Ukrainan, käytännössä amerikkalaisten avulla, olisi täysin eri maa. Ukrainan resurssit, kuten Tšekkoslovakian resurssit vuonna 1938, tekisivät hyökkääjästä paljon vahvemman voiman. Tämä on hankala kohta, mutta se on otettava huomioon. Ukrainalla on Euroopan paras armeija ja taistelun kovettanein. Se on ainoa länsimaa, joka on käynyt suuren sodan tällä vuosikymmenellä. Se uusiutuu nopeammin kuin muut pystyvät kopioimaan. Kaikki tämä ja maatalous, mineraalit ja satamat voivat kadota Venäjälle. Ja sitten, jonkin ajan kuluttua, Euroopalla on tietenkin vastassaan paljon voimakkaampi maa, maa, joka on tehty sotaa varten, maa, jonka johtajat uskovat sodan toimivan.”

Myönnytys Münchenissä - kirjoittanut Timothy Snyder: <https://snyder.substack.com/p/appeasement-at-munich>

KUNTA- JA ALUEVAALIT 2025

2025 alue- ja kunta-vaalien aikataulu

Vaalipäivä sunnuntai 13.4.2025
Ennakkoäänestys Suomessa 2.-8.4.2025
Ennakkoäänestys ulkomailla 2.-5.4.2025

Pohjanmaan RKP nimeää viimeiset ehdokkaansa aluevaaleihin

28.2.2025 RKP Ruotsalainen kansanpuolue r.p. | Tiedote

RKP:n Pohjanmaan piiri nimeää viimeiset ehdokkaansa Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan aluevaaleihin 28. helmikuuta. RKP esittelee Pohjanmaalla täydellisen ehdokaslistan eli 73 ehdokasta.

- On sekä rauhoittavaa että erittäin positiivista, että niin monet ihmiset ovat osoittaneet kiinnostusta osallistua hyvinvointimme edistämiseen, mikä osoittaa, että tahto ottaa vastuuta yhteisestä hyvästä on vahva. Olen ylpeä ja kiitollinen siitä, että voimme esittää näin erinomaisia vaihtoehtoja äänestäjille sekä Pohjanmaalla että Keski-Pohjanmaalla. Nyt on äänestäjien vuoro löytää oma ehdokkaansa, sanoo piirin puheenjohtaja Samuel Broman.

Pohjanmaan RKP:n Hyvinvointialuevaalin ehdokkaat

Walter Söder, Vaasa
Bruno Köhler, Vasa
Jan-Erik Möuts, Vasa
Tomas Bäck, Mustasaari
Patrik Björkman, Mustasaari
Camilla Roslund-Nordling, Pedersöre
Amra Basic, Närpiö
Tommy Holm, Maalahti
Mikael Perjus, Kristiinankaupunki
Ida Wikman, Kaskinen

Jens Antus, Vöyri
Monica Asplund, Mustasaari
Ann-Britt Backull, Vöyri
Eva-Stina Berg, Maalahti
Ove Bergman, Vöyri
Jan Bonn, Vaasa
Johanna Borg, Närpiö
Rainer Bystedt, Vöyri
Mira Bäck, Vaasa
Christina Bodbacka, Kruunupyy
Hanna Bonn, Maalahti
Roger Eriksson, Luoto
Lisbeth Fagerström, Vaasa
Jan-Anders Fagerhed, Luoto.
Greger Forsblom, Pedersöre
Marja Forsén, Närpiö
Åsa-Britt Forth-Snellman, Mustasaari
Steven Frostdahl, uusikaarlepyy
Ulla Grönvall-Streng, Pietarsaari
Mikael Gädda, Mustasaari
Annica Haldin, Pietarsaari
Simon Hellbom, Vaasa
Faruk Hodzic, Korsnäs
Johanna Holmäng, Pedersöre
Jenni Ingo, Mustasaari
Mikaela Jansson, Pedersöre
Sven Jerkku, Närpiö

Gunilla Jusslin, Vöyri
Gun Kaptens, Luoto
Kaj Kärr, Kristiinankaupunki
Anton Lind, Vaasa
Hans-Erik Lindgren, Kruunupyy
Eva Lindqvist, Pedersöre
Yngve Lithén, Mustasaari
Jan-Anders Lundenius, Kaskinen
Ramieza Mahdi, Vaasa
Marita Mattfolk, Vöyri
Minna Nygård, Mustasaari
Steve Nyholm, Uusikaarlepyy
Kenneth Nylund, Uusikaarlepyy
Kaj Nyman, Pietarsaari
Maria Palm, Uusikaarlepyy
Pauliina Peltorinne-Cederström, Uusikaarlepyy
Jessica Pávall, Luoto
Camilla Ribacka, Korsnäs
Joacim Sandbacka, Kruunupyy
Anne Salovaara-Kero, Vaasa
Kristian Schrey, Vaasa
Johanna Smeds, Mustasaari
Ann-Sofie Smeds-Nylund, Närpiö
Sari Somppi, Vaasa
Åsa Stenbacka, Mustasaari
Maria Storgård, Vaasa
Carina Storhannus, Kristiinankaupunki
Eva-Maria Strömsholm, Vaasa
Rolf Sund, Mustasaari
Marcus Suojoki, Pietarsaari
Maria Tokou, Kruunupyy
Mia West, Maalahti
Ingrid Wester, Pietarsaari
Kim Yli-Pelkola, Pietarsaari
Anton Åkerman, Närpiö
Erica Åminne, Kruunupyy

UUTISET



ATENEUM

Ateneumin näyttely mullistaa käsityksemme 1800-luvun naistaiteilijoista

Ateneumin taidemuseo avaa 7.3.2025 ovensa ”Rajojen rikkojat – 1800-luvun matkustavat naistaiteilijat” -näyttelylle, joka tarjoaa ainutlaatuisen näkökulman naistaiteilijoiden elämään ja työhön tuona aikana. Näyttely tuo esiin unohdettuja taiteilijoita ja heidän verkostojaan sekä esittelee Suomessa ennennäkemättömiä teoksia.

1800-luvulla naistaiteilijoiden oli matkustettava ulkomaille, erityisesti Saksaan, saadakseen laadukasta koulutusta. Matkustaminen oli hidasta ja vaarallista, ja naisten oli noudatettava tiukkoja sosiaalisia normeja. Näyttelyssä esitellään yli 50 naistaiteilijan teoksia, jotka rikkoivat aikansa rajoja. He loivat uria aikana, jolloin naisilla ei ollut äänioikeutta ja heidän odotettiin valitsevan perheen ja

uran välillä.

Näyttelyssä nähdään teoksia muun muassa **Fanny Churbergilta**, **Alexandra Fros-terus-Sältinilta** ja Helene Schjerfbeckin esikuvilta. Lisäksi esillä on Suomen ensimmäisen naispuolisen tieteellisen kuvittajan, Hilda Olsonin piirroksia.

”Rajojen rikkojat” jatkaa Ateneumin työtä naistaiteilijoiden tutkimuksen edelläkävijänä. Näyttely korostaa Saksan merkitystä taidemaana ja tarjoaa uudenlaisen näkökulman 1800-luvun taidehistoriaan. Näyttely on avoinna 24.8.2025 asti.

18.2.2025 Ateneum, lehdistötiedote

KUVA: Maria Martinau: Tyttö (ajottamaton). Kansallisgalleria / Ateneumin taidemuseo. Kuva: Kansallisgalleria / Hannu Aaltonen.



UKRAINA

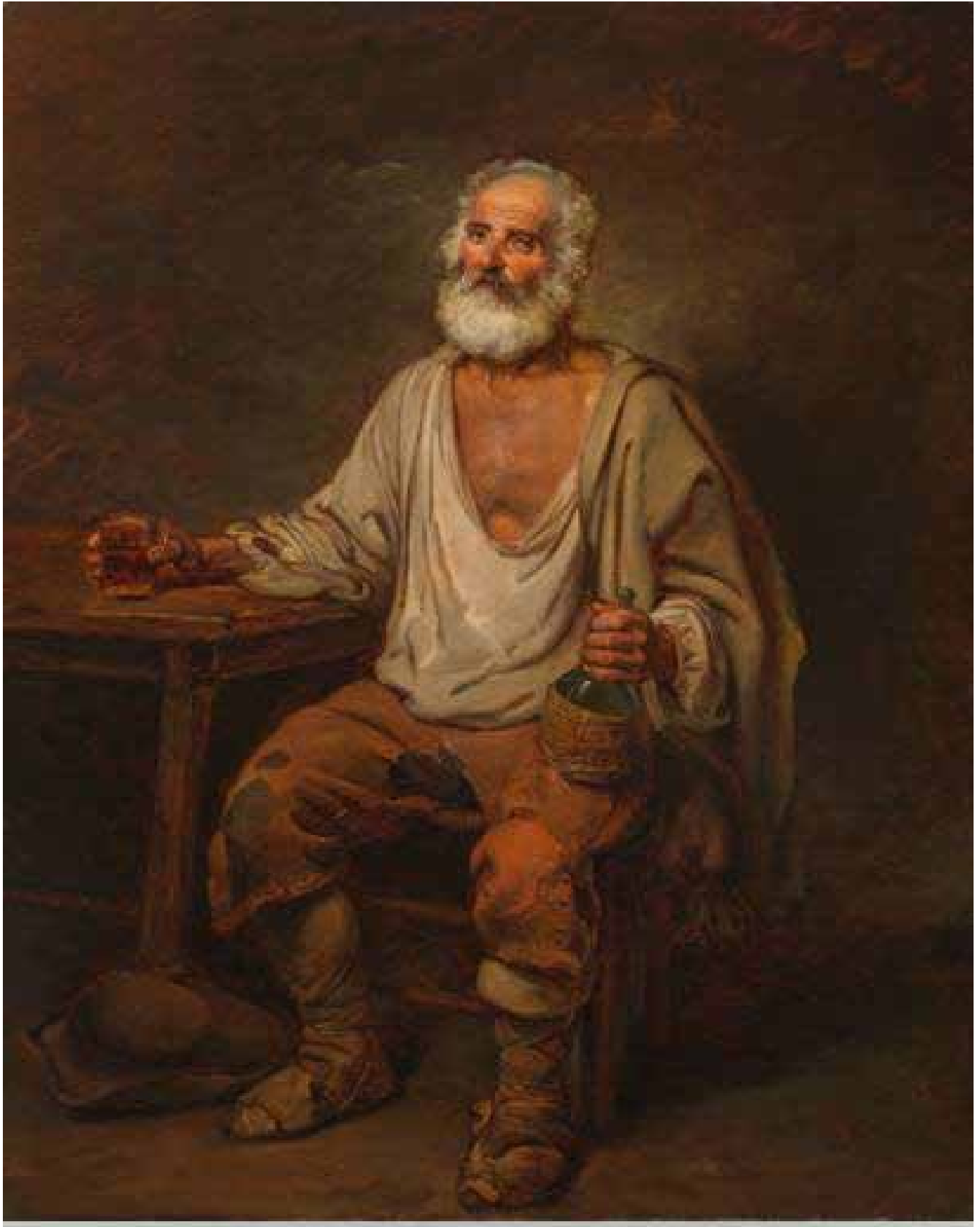
Ukrainan presidentin epäonninen työvierailu Yhdysvaltoihin 28. helmikuuta



All materials featured on the www.president.gov.ua site are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. The use of

any materials posted on the website is permitted provided you link to www.president.gov.ua regardless of full or partial use of materials.

VIIKON TAIDE-ELÄMYS



Alexander Lauréus

4.1.1783, Turku

20.10.1823, Rooma, Italia

Viiniä juova mies, 1822

TAPAHTUMAT

LILLA TEATERN, HELSINKI

Katrina-musikaali

Jos sinulla ei ollut aikaa nähdä tätä urauurtavaa musikaalia Wasa-teatterissa, voit matkustaa Helsinkiin ja nähdä sen siellä:

Esityksiä:

12.3 klo 18.30
17.3 klo 18.30
19.3 klo 18.30
20.3 klo 18.30
24.3 klo 18.30
25.3 klo 18.30
28.3 klo 18.30
29.3 klo 18.30
5.4 klo 18.30
8.4 klo 18.30
9.4 klo 18.30
25.4 klo 18.30
26.4 klo 18.30
29.4 klo 18.30
30.4 klo 18.30
2.5 klo 18.30
3.5 klo 18.30

”Nuorta Katrinaa viehättää rakkaus muuttaa Pohjanmaalta Ahvenanmaalle merimiehen vaimoksi. Huolimatta siitä, että hänet jätetään yksin, hän onnistuu kerta toisensa jälkeen pelkällä tahdonvoimalla astumaan yli ja voittamaan kaikki esteet, jotka kohtalo heittää hänen tielleen.

<https://abovensskateater.fi/>

UUMAJA: Norrlandsoperanin konserttitalo

5.3.2025 klo 19.30

Botnia Classic: Ajan peili

Vaasan barokki

Seinäjoen filharmoninen orkesteri

Kokkolan Talviharmonikka

Korsholman Musiikkijuhlat

www.norrlandsoperan.se

ATENEUM

maaliskuu 7, 2025

Kun Ateneum avaa Rajanlyittäjät-näyttelyn ovet 7.3.2025, vierailijat kutsutaan kiehtovalle aika- ja tilamatkalle. Ensimmäistä kertaa kerätään rohkeiden naisten teoksia, jotka aikansa rajoituksista huolimatta ylittivät maantieteelliset ja sosiaaliset rajat taiteen luomiseksi.

Tunnettujen nimien joukossa on kaksi vaasalaista tai-

teelijaa – rohkea maisema-
maalari **Fanny Churberg** ja
taitava muotokuva- ja laa-
tumaalari **Alexandra Froste-
rus-Såltin**.

Vaasa-Vasa Baroque

La / Lö 22.3 klo / kl. 16.00

Musiikkia Veturitallissa /
Musik i Lokstallet

Sinfonioita yhdelle viululle
– Stradellan sonaatteja ja kir-
jeitä

Symfonier för en violin –
Stradellas sonater och brev
Pirkanmaan barokki & Aira
Maria Lehtipuu

Tähän konserttiin on va-
paa pääsy! Avoimet ovet
Veturitallissa koko päivän,
tule tutustumaan Wärtsilän
alueeseen.

<https://vaasabaroque.com/>

KIRKKOJEN SOIVA VIIKKO 2025

Kirkkojen soivalla viikolla
voi kuunnella lähes kaikkia
Vaasan evankelis-luterilais-
ten seurakuntien kuoroja ja
orkestereita. Kaikkiin kon-
sertteihin on vapaa pääsy.



Neiti Concordiae perjan-
taina 28.3. klo 19 Vaasan
kirkossa. Laula ilo, kapelli-
mestarina Sini Usmi.

Lastenjuhla lauantaina
29.3. klo 15 Vähänkyrön
kirkossa. Seurakuntien lap-
sikuorot.

Canticum Maris a cappella
sunnuntaina 30.3. klo 19
Kolminaisuuden kirkossa.
Kapellimestari Tarja Viita-

nen.

Kirkkokuorot ja kanttorit
keskiviikkona 2.4. klo 19
Vaasan kirkossa.

Merina-nuorisokuoro tors-
taina 3.4. klo 19 Brändön
kirkossa. Kapellimestari
Tarja Viitanen.

Vaasa-Vasa Baroque

Su / Sö 27.4 klo / kl. 17.00

Kaupungintalon juhlasali /
Stadshusets festsal

Händel ja Roman Lontoos-
sa – Händel möter Roman i
London

Kajsa Dahlbäck, sopraano /
sopran

Drottningholms barocken-
semble (SWE)

<https://vaasabaroque.com/>

VAASAN KUOROFESTIVAALI LXXXI

22-24.5.2025

Vaasan kuorofestivaali on
merkittävä kansainvälinen
kuoromusiikin tapahtuma.
Laulukauden iloinen ja sosi-
aalinen päätösjuhla on avoin
kaikille kuoroille.

ILMAJOEN MUSIIKKIFESTI- VAALI

”Isoviha” 1713-1721”

6.-15.6.2025

”Tämä voimakas ja ajan-
kohtainen ooppera tuo vi-
han vuodet ja esi-isiemme
kohtalot takaisin Kyrönjoen
rannoille.

Big Wrath on järkyttävä
ja ravitseva tarina perhesi-
teistä, äidinrakkaudesta,
sinnikkyydestä ja yhteis-
työn voimasta tietyn ajan
kuluessa,

kun Venäjän julma hyök-
käyssota Suomea vastaan
poltti Pohjanmaan mustaksi
maaksi.”

www.musiikkijuhlat.fi

NÄRPES TEATER

”Maskinisterna”, ruot-
sinkiäinen näytelmä
Wickströmin veljeksistä ja
heidän moottoritehtaastaan.
käsikirjoituksesta ja oh-
jauksesta Erik Kiviniemi.
Ensi-ilta 28.6.25 klo 19

Muut esitykset:

1.7 klo 19
3.7. klo 19
7.7. klo 19
8.7. klo 19
10.7 klo 19
13.7. klo 17
15.7. klo 19
16.7. klo 19
17.7. klo 19
19.7. klo 19

KASKÖ MUSIKSOMMAR

9-12.7.25

Festival för klassisk musik
i Finlands minska stad.

”Havets närhet, Kaskö
stads historia, tvåspråkig-
heten, den vackra trähus-
miljön”

Konstnärliga ledare An-
na-mari och Samuli Pelto-
nen

LOCHTEÅ KYRKOMUSIK- FESTSPEL

22-27.7.25

Kyrkomusik från tusenåri-
ga traditioner
[www.kirkkomusiikkijuhlat.
fi](http://www.kirkkomusiikkijuhlat.fi)

KORSHOLMAN MUSIIKKI- JUHLAT

23.7.–30.7.2025

Yli sata taiteilijaa eri puolilta
maailmaa kokoontuu heinä-
kuun lopussa viettämään mu-
siikin ja yhdessäolon viikkoa.
Tänä vuonna 43. vuosikym-
menen juhlaohjelmistoon on
koottu laaja ja monipuolinen
ohjelma, jonka teemana on
”Sillat” ja alateemana ”Kul-
jetaan yhdessä”. Festivaalin
ohjelmistosta löytyy klassista
musiikkia, tangoa, kansanmu-
siikkia, lastenkonsertteja ja
ensimmäistä kertaa myös bal-
kanmusiikkia

WASA FUTURE -FESTIVAALI

11-16.8.2025

Wasa Future Festival 2026
järjestetään 11.–16. elo-
kuuta. Tapahtuma kokoa
osaavia ja motivoituneita
henkilöitä elinkeinoelämästä,
yliopistoista, alueellisista
päättöksenteoelimityksistä ja

AVARUUS-UUTINEN

KUUN VALLOITUS

Ensimmäinen matkapuhelinjärjestelmä Kuussa: Valtava harppaus kuun viestintään Nokialla



https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lunar_Gateway_-_Human_Lunar_Lander_Development.jpg

Kuumaisema on todistamassa teknologista virstanpylvästä, hetkeä, joka muuttaa ikuisesti sitä, miten näemme viestintään Maan ulkopuolella. Kun Intuitive Machinesin IM-2-missio, joka sisältää sarjan NASAn kokeita, valmistautuu laskeutumaan 6. maaliskuuta Mons Moutoniin, se kuljettaa mukanaan myös uraauurtavaa suomalaista innovaatiota: Nokian Lunar Surface Communications System (LSCS), ensimmäinen Kuuhun suunniteltu matkapuhelinjärjestelmä.

Tämä ei ole vain symbolinen ele; se on kriittinen askel kohti kestävästä ihmisen läsnäolon lumista Kuuhun ja sen ulkopuolelle. NASAn Tipping Point -aloitteen kautta rahoitettu Nokian LSCS on 4G/LTE-viestintäjärjestelmä, joka on osoitus yhtiön pitkäaikaisesta osaamisesta mobiiliteknologiassa. Se on suunniteltu helpottamaan saumatonta viestintää Intuitive Machines -laskeutujan, Lunar Outpost -mönkijän ja Micro

Nova -suppilon välillä, mikä osoittaa matkapuhelinyhteyden toteutettavuuden ankarassa kuu-ympäristössä.

Kuvittele tulevaisuus, jossa Kuussa olevat astronautit voivat vaivattomasti lähettää teräväpiirtovideota, lähettää ja vastaanottaa komento- ja ohjausviestejä sekä jakaa tärkeitä anturi- ja telemetriatietoja luotettavan matkapuhelinverkon kautta. Tämä on Nokian LSCS:n lupaus. Kyse ei ole vain puheluiden soittamisesta; Kyse on perustan rakentamisesta vankalle viestintäinfrastruktuurille, joka tukee tulevia kuulentoja, tieteellistä tutkimusta ja jopa mahdollisia kuusiirtokuntia.

Matkapuhelinverkon perustamisen haasteet Kuuhun ovat valtavia. Kuun ympäristölle on ominaista äärimmäiset lämpötilan vaihtelut, säteily ja ilmakehän puuttuminen. Nokian LSCS on suunniteltu kestäväksi nämä haasteet, mikä osoittaa yhtiön sitoutumisen kestävästä ja luotettavan teknologian kehittämiseen avaruustutkimukseen. Järjestelmän erittäin kompakti rakenne

on myös ratkaisevan tärkeä, sillä se minimoi hyötykuorman painon ja maksimoi kuulentojen tehokkuuden.

Aloite on Suomelle merkittävä harppaus, joka vahvistaa Suomen asemaa avaruusteknologian edelläkävijänä. Nokian osallistuminen Artemis-kampanjaan on osoitus maan kasvavasta osaamisesta tällä alalla. Se on kansallisen ylpeyden lähde ja osoitus suomalaisesta kekseliäisyydestä globaalilla näyttämöllä.

Tämä on enemmän kuin pelkkä teknologinen esittely; Se on visionäärinen askel kohti avaruustutkimuksen tulevaisuutta. Kyky luoda luotettavia viestintäverkkoja Kuuhun on ratkaisevan tärkeää ihmisen pitkäaikaisen läsnäolon ja tieteellisen tutkimuksen mahdollistamiseksi. Se on kuin luotaisi pohjan kuukaupungille ja varmistaisi, että astronautit voivat pysyä yhteydessä ja jakaa tietoja reaaliajassa.

Erityisen huomionarvoista on, että suomalainen yritys johtaa tätä työtä. Nokian pitkä historiaa mobiiliteknologian innovaatioina sovelletaan nyt avaruustutkimuksen haasteisiin. Tämä hanke korostaa julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien merkitystä tekno-

logisen kehityksen edistämiseksi.

Tämä on kuitenkin vasta alku. Seuraava askel on kehittää tämä 4G/LTE-järjestelmä vankemmaksi ja skaalautuvammaksi verkoksi, joka mahdollisesti sisältää 5G:n tai jopa tulevien sukupolvien matkapuhelinteknologian. Perimmäisenä tavoitteena on luoda saumaton viestintäinfrastruktuuri, joka voi tukea monenlaisia kuun toimintoja.

Tämä projekti herättää myös tärkeitä kysymyksiä avaruustutkimuksen tulevaisuudesta. Kun uskaltaudumme syvemmälle kosmokseen, meidän on otettava huomioon toimintamme eettiset ja ympäristövaikutukset. On ratkaisevan tärkeää, että kehitämme kestäviä teknologioita ja käytäntöjä, jotka minimoivat vaikutuksemme kuun ympäristöön.

Nokian LSCS on viime kädessä inhimillisen kunnianhimon ja hellittämättömän tiedon tavoittelun symboli. Se on muistutus siitä, että kunnianhimoisimmatkin unelmat voivat toteutua innovaation, yhteistyön ja tutkimisen hengen avulla. Kuu kutsuu, ja Nokia auttaa meitä vastaamaan.

Kun ruoka ei mene alas: Akalasia

Akalasia on harvinainen ruokatorven sairaus, joka tekee syömisestä tuskallista ja vaikeaa. Se on kuin portti, joka ei aukea: ruokatorven alaosan sulkijalihas ei rentoudu kunnolla, jolloin ruoka ei pääse etenemään mahalaukkuun. Tämä voi johtaa monenlaisiin oireisiin ja vaikuttaa merkittävästi elämänlaatuun. Hoitoja on erilaisia ja vaikka hoidolla ei tautia voida parantaa niin oireita saadaan yleensä rauhoittumaan.



Thomas Willis (1621-1675)

Uusi tauti tämä ei ole. Englantilainen lääkäri Thomas Willis (1621-75) on kirjoittanut selostuksen tästä taudista vuonna 1674 ja hän hoiti tautia laajentamalla ruokatorvea valaan luulla.

Harvinainen, mutta ei tuntematon

Akalasia on suhteellisen harvinainen sairaus, mutta se ei ole tuntematon. 150.000 tuhannen ihmisen joukossa (eli esimerkiksi Pohjanmaan hyvinvointialueella) sairastuu vuosittain keskimäärin yksi ihminen tähän tautiin. Sitä esiintyy kaikenikäisillä,

mutta yleisimmin se puhkeaa 30-60-vuotiailla. Sairauden syy ei ole täysin selvillä, mutta tutkijat epäilevät sen olevan autoimmunisairaus, jossa kehon oma immuunijärjestelmä hyökkää ruokatorven hermosoluja vastaan. Virusinfektio voi mahdollisesti toimia laukaisevana tekijänä.

Ne hermosäikeet jotka aiheuttavat ylemmän mahaportin avautumista eivät enää toimi joten mahaportti pysyy kiinni. Myös geneettisillä tekijöillä voi olla merkitystä.

Jos ihminen on oleskellut Etelä-Amerikassa pitää ottaa huomioon että hänellä voi olla Chagasin tauti, parasiittitauti joka aiheuttaa samat oireet kuin akalasia.

Oireet vaihtelevat

Akalasian oireet voivat vaihdella henkilöstä toiseen. Potilaan käydessä taudin alkuvaiheessa lääkärissä arvoidaan usein että kyseessä on refluksitauti ja annetaan siihen lääkkeitä.

Yleisimpiä oireita ovat:

Nielemisvaikeudet: Ruoka, varsinkin kiinteä ruoka, ei tunnu menevän alas, ja tunne on kuin ruoka jäisi ”jumiin” ruokatorveen. Hikka saattaa esiintyä.

Rintakipu: Ruokatorven krampit voivat aiheuttaa kipua rintalastan takana.

Regurgitaatio: Ruokaa tai nestettä voi nousta takaisin suuhun, jopa tunteja syömisestä jälkeen.

Painon lasku: Syöminen voi olla niin vaikeaa, että se johtaa painon laskuun.

Yskä ja keuhkoinfektio: Ruoan takaisin nouseminen voi aiheuttaa yskää ja jopa keuhkoinfektioita, jos ruokaa pääsee hengitysteihin.

Kun ruoka ei vapaasti pääse mahalaukkuun niin se kerääntyy ruokatorveen joka vähitellen laajenee.



Laajentunut ruokatorvi röntgenkuvassa

Diagnoosi vaatii tutkimuksia

Akalasian diagnosointi voi olla haastavaa, sillä oireet voivat muistuttaa muita ruokatorven sairauksia. Diagnoosiin pääsemiseksi tarvitaan yleensä useita tutkimuksia, kuten:

Ruokatorven tähytys (gastroskopia): Ruokatorvi tähytetään taipuisen putken kautta, jolloin voidaan nähdä limakalvon muutokset ja ottaa tarvittaessa koepaloja.

Manometria on tärkein tutkimus. Siinä mitataan ruokatorven lihasten toimintaa ja painetta. Akalasiassa manometria paljastaa tyypilliset muutokset, kuten sulkijalihaksen rentoutumattomuuden ja ruokatorven supistusliikkeiden puuttumisen. Tutkimus tehdään nykyään useimmiten tarkkuusmanometriana jossa katetrissa on sensoreita sentimetrin välein,

Röntgenkuvaus: Ruokatorven röntgenkuvaus voi auttaa havaitsemaan ruokatorven laajenemisen ja ruoan kulun hidastumisen.

Hoitoja on useita

Akalasiaan ei ole parannuskeinoa, mutta oireita voidaan hel-

pottaa ja elämänlaatua parantaa erilaisilla hoidoilla. Hoitomenetelmiä ovat:

Lääkehoito: Lääkkeet voivat auttaa rentouttamaan ruokatorven sulkijalihasta. Lääkehoito, muun muassa nitro ja kalkkisalpaajat, lievittää oireita, ja sitä käytetään hoitoa odottaessa tai tilanteissa jossa muu hoito ei ole jostakin syystä mahdollinen.

Tähän tarkoitukseen käytetään myös botuliini-injektioita, niiden suhteen ongelma on tehon lyhyt kesto, puolen vuoden kuluttua injektioista vain joka toinen on oireeton.

Pneumatisk dilataatio eli pallolaajennus: Ruokatorven sulkijalihasta laajennetaan ilmapallon avulla. Yleensä tarvitaan 2-3 laajennusta hyvän lopputuloksen saamiseksi.

Leikkaus: Leikkauksessa ruokatorven sulkijalihasta heikennetään, jotta ruoka pääsee paremmin kulkemaan.

POEM-toimenpide: Uudempi, tähytysavusteinen toimenpide, jossa ruokatorven sulkijalihasta heikennetään. Leikkauksessa käytetään nykyään leikkausrobotteja, nämä ovat parantaneet leikkaustuloksia ja vähentäneet komplikaatioita.

Perkutaaninen endoskooppinen myotomia (POEM) on uusi hoitomenetelmä jossa toimenpide tehdään gastroskopin kautta,

Ennuste on yleensä hyvä

Akalasian ennuste on yleensä hyvä, kunhan sairaus diagnosoidaan ja hoidetaan ajoissa. Hoitojen avulla oireita voidaan yleensä hyvin hallita ja potilaat voivat elää normaalia elämää, eikä tauti hoidettuna yleensä vaikuta elinaikaan. On kuitenkin tärkeää muistaa, että akalasia on krooninen sairaus, joka vaatii säännöllistä seuranta ja joskus toistuvia hoitoja.



VAASAN YLIOPISTO

Vaasan yliopisto tutkii rakennusten hyödyntämistä energialähteinä

Vaasan yliopisto on saanut merkittävän rahoituksen Business Finlandilta tutkimus- ja kehityshankkeeseen, joka mullistaa rakennusten energiakäytön. FlexiPower-hankkeessa kehitetään "Building as a Battery" (BaaB) -ratkaisua, jonka avulla rakennusten olemassa olevaa infrastruktuuria voidaan hyödyntää joustavina energianlähteinä.

Hankkeen tavoitteena on luoda ja kaupallistaa ratkaisu, joka mahdollistaa rakennusten lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmien dynaamisen reagoinnin sähköjärjestelmän tarpeisiin. Tämä innovaatio tarjoaa kustannustehokkaan ja skaalautuvan tavan tasapainottaa sähköverkkoa ilman suuria

alkuinvestointeja akkuihin tai muihin infrahankkeisiin.

"Kiinteistönomistajien keskuudessa hanke on saanut lämpimän vastaanoton ennen kaikkea siitä syystä, ettei suuria alkuinvestointeja tarvita", kertoo Edi Sandblom Vaasan yliopistosta. "Markkinat kun ovat erittäin epävarmat ja näin ollen takaisinmaksuaikaa investoinneille on vaikea laskea."

BaaB-ratkaisu voi tuottaa merkittäviä tuloja kiinteistönomistajille. Lisäksi se tukee heitä vähentämään hiilijalanjälkeään ja edistämään vastuullista energianhallintaa ja kestävää kehitystä.

Uusiutuvien energialähteiden lisääntyvä käyttö vaatii joustavia ratkaisuja sähköjärjestelmän tasapainottamiseksi. FlexiPower-hank-

keen tarjoamat ratkaisut tuovat tähän innovatiivisen ja tehokkaan lähestymistavan.

Hankkeen alkuvaiheessa keskitytään ratkaisun testaamiseen ja validointiin todellisissa rakennuksissa yhteistyössä kumppaneiden kanssa. Tavoitteena on tutkia ratkaisun soveltuvuutta useilla eri markkinoilla sekä Suomessa että ulkomailla. Hanke jatkuu kevääseen 2026 saakka.

Miksi tämä on mielenkiintoinen uutinen?

Uusi näkökulma: Rakennusten hyödyntäminen energianlähteinä on uusi ja innovatiivinen lähestymistapa energiantuotantoon ja jakeluun. Kustannustehokkuus: Ratkaisu ei vaadi suuria alkuinvestointeja, mikä tekee siitä houkuttelevan

kiinteistönomistajille. Kestävä kehitys: Hanke tukee uusiutuvien energialähteiden käyttöä ja vähentää hiilijalanjälkeä. Taloudellinen potentiaali: BaaB-ratkaisu voi tuottaa merkittäviä tuloja kiinteistönomistajille. Tämä uutinen on kiinnostava monille lukijoille, kuten kiinteistönomistajille, energia-alan toimijoille, tutkijoille ja ympäristöstä kiinnostuneille. Se tarjoaa tietoa uudesta ja lupaavasta teknologiasta, joka voi mullistaa rakennusten energiakäytön ja edistää kestävää kehitystä.

SINUN TERVEYTESI

Kahvi suojaa Alzheimerilta – mutta ilman sokeria!

Kahvia on pitkään pidetty enemmän kuin pelkkänä aamun pirstäjänä. Tutkimukset ovat vihjanneet, että sillä voi olla potentiaalia suojata neurodegeneratiivisilta sairauksilta, kuten Alzheimerin ja Parkinsonin taudilta. Nyt suuri, pitkäaikainen tutkimus on antanut vakuuttavia todisteita, jotka vahvistavat yhteyden ja mikä tärkeintä, paljastavat tärkeän varoituksen: suojaava vaikutus koskee vain makeuttamatonta ja kofeiinipitoista kahvia.

American Journal of Clinical Nutrition -lehdessä julkaistu tutkimus seurasi yli 200 000 osallistujaa UK Biobankissa keskimäärin yhdeksän vuoden ajan. Tutkijat seurasivat tarkasti heidän kahvinkulutustaan ja luokittelivat sen tyyppin mukaan: sokerilla makeutettu, keinotekoisesti makeutettu, makeuttamaton, kofeiinipitoinen ja kofeiiniton. Sitten he analysoivat Alzheimerin taudin ja siihen liittyvien demensiasairauksien (ADRD), Parkinsonin taudin (PD) ja näihin tiloihin liittyvän kuolleisuuden esiintyvyyttä.

Tulokset olivat silmiinpistäviä. Henkilöt, jotka kuluttivat eniten makeuttamatonta, kofeiinipitoista kahvia (vähintään kolme kuppia päivässä), osoittivat merkittävästi pienentynyttä riskiä sekä ADRD:hen että PD:hen verrattuna niihin, jotka eivät juoneet kahvia. Erityisesti heillä oli 25 % pienempi riski sairastua ADRD:hen ja 29 % pienempi riski sairastua PD:hen. Tämä suojaava vaikutus ulottui jopa kuolemanriskin vähentämiseen neurodegeneratiivisista syistä, vaikka tämä löydös ei ollutkaan tilastollisesti merkitsevä.

Tutkimus paljasti kuitenkin myös ratkaisevan yksityiskohdan: tämä suojaava vaikutus katosi, kun kahviin lisättiin

sokeria, joko luonnollista tai keinotekoista. Sokerilla makeutetulla tai keinotekoisesti makeutetulla kahvilla ei ollut merkittävää yhteyttä neurodegeneratiivisten sairauksien riskin vähenemiseen. Eikä kofeiinittomalla kahvillakaan ollut suojaavia etuja.

Tämä ero on tärkeä. Vaikka aikaisemmat tutkimukset ovat vihjanneet yhteyttä kahvin ja vähentyneen demensiariskin välillä, ne ovat usein jättäneet erottelematta eri kahvityyppejä. Tämä uusi tutkimus selventää kuvaa ja korostaa, että hyödyt liittyvät erityisesti kofeiiniin ja makeutusaineiden puuttumisen yhdistelmään.

Miksi tällä on merkitystä?

Alzheimerin ja Parkinsonin tautit ovat tuhoisia neurodegeneratiivisia sairauksia, jotka vaikuttavat miljooniin ihmisiin ympäri maailmaa. Tapoja vähentää näiden tilojen riskiä on tärkeä kansanterveyskysymys. Tämä tutkimus tarjoaa yksinkertaisen, helposti saatavilla olevan elämäntapamuutoksen, joka voi mahdollisesti saada merkittävän muutoksen aikaan.

Mikä on tiede sen takana?

Vaikka tarkkoja mekanismeja vielä tutkitaan, on olemassa useita teorioita. Kofeiini, joka on tunnettu stimulantti, on osoitettu olevan neuroprotektiivisia ominaisuuksia. Se voi estää adenosinireseptoreita aivoissa, jotka ovat mukana hidastamassa hermoston toimintaa ja edistämässä unta. Estämällä näitä reseptoreita kofeiini voi auttaa suojaamaan aivosoluja vaurioilta.

Lisäksi kahvipavut sisältävät erilaisia muita yhdisteitä, kuten antioksidantteja, jotka voivat auttaa suojaamaan soluja vapaiden radikaalien aiheuttamilta vaurioilta. Nämä antioksidantit voivat myös olla mukana kah-



vin neuroprotektiivisissa vaikutuksissa. Sokerin lisääminen voi kuitenkin kumota nämä hyödylliset vaikutukset erilaisen mekanismien kautta, kuten edistämällä tulehdusta tai vaikuttamalla insuliiniherkkyyteen. Lisätutkimuksia tarvitaan, jotta kahvin, kofeiinin, sokerin ja aivojen välinen monimutkainen vuorovaikutus ymmärretään täysin.

Mitä sinun pitäisi tehdä?

Jos pidät kahvista ja olet huolissasi neurodegeneratiivisten sairauksien riskistä, tämä tutkimus viittaa siihen, että vaihtaminen makeuttamattomaan, kofeiinipitoiseen kahviin voi olla hyödyllinen valinta. Vähintään kolmen kupin päivässä tavoittelemisen

näyttää tarjoavan merkittävimmän suojan. On kuitenkin tärkeää neuvotella lääkärisi kanssa ennen kuin teet merkittäviä muutoksia ruokavalioosi, erityisesti jos sinulla on taustalla olevia terveystiloja.

Tämä uusi tutkimus tarjoaa vahvoja todisteita siitä, että makeuttamaton, kofeiinipitoinen kahvi voi olla mukana suojaamassa Alzheimerin ja Parkinsonin tautia vastaan. Vaikka lisätutkimuksia tarvitaan, jotta mukana olevat mekanismit ymmärretään täysin, tämä tutkimus tarjoaa arvokasta tietoa tämän suosituksen mahdollisista eduista - kunhan jätät sokerin väliin.

MERIMUSEOT

Vaasan merimuseon Wasa King -pienoismalli on nyt Tallinnassa näytteillä



Vaasan merimuseon arvokas laivamalli Wasa King -lautasta on nyt osa Tallinnan Viron merimuseon uutta näyttelyä "Viro – yhden laivan tarina". Näyttely, joka on avoinna 28.9.2024–30.3.2025, kertoo Viron historian kannalta merkittävän Estonia-lautan tarinan ja sen roolin Itämeren laivaliikenteessä.

Wasa King -laivamalli on tarkka pienoiskopio laivasta, joka tunnettiin eri aikakausina useilla nimillä, kuten Viking Sally, Silja Star ja lopulta Estonia. Alus rakennettiin vuonna 1980 Saksassa Meyer Werftin telakalla, ja sen elinkaari sisälsi useita reittejä ja omistajavaihdoksia. Vuonna 1991 laiva nimettiin Wasa Kingiksi ja liikennöi Vaasasta Uumajaan ennen kuin siirtyi Estline-varustamolle ja sai nimekseen Estonia.

Tallinnan näyttely nostaa esiin laivan roolin Viron historiassa ja sen merkityksen virolaisille. Risteilyalus symboloi maan uudelleenitsemistä, länsimaisten arvojen saavuttamista ja kansainvälistä yhteyttä. Näyttelyssä pääsee tutustumaan laivan vaiheisiin aina

sen rakentamisesta sen traagiseen päätökseen yöllä 28. syyskuuta 1994, jolloin Estonia upposi Itämerellä vieden mukanaan 852 ihmistä.

Vaasan merimuseon Wasa King -pienoismalli on merkittävä osa näyttelykokonaisuutta, sillä se esittelee laivan alkuperäisen rakenteen ja sisätilat tarkasti. Pienomalli auttaa kävijöitä hahmottamaan laivan historian ja sen muutokset eri aikakausina. Malli on herättänyt paljon kiinnostusta sekä virolaisten että kansainvälisten kävijöiden keskuudessa.

Näyttely ei keskity haaksirikon syiden tutkimiseen, vaan sen pääpaino on muiston kunnioittamisessa ja mahdollisuudessa pohtia laivan historiaa ja merkitystä. Wasa King -mallin mukanaolo tuo lisää syvyyttä ja autenttisuutta näyttelyyn, joka tarjoaa kävijöille arvokkaan katsauksen Itämeren laivaliikenteen historiaan ja Estonian merkitykseen Virolle ja sen kansalle.

Wasa King palaa Vaasan Merimuseoon ennen toukokuun loppua joten nyt kesällä tätä hienoa Saksassa tehtyä pienoismallia voi täällä Vaasassa ihailia.



Vaasan Merimuseon Helvi Riihimäki vei Wasa King-pienomallin Tallinnaan. Tallinnan kuvat; Helvi Riihimäki

Estonia-laivan uppoaminen

30 vuotta sitten, 28. syyskuuta 1994, tapahtui traaginen onnettomuus, kun Tallinnan ja Ruotsin välillä liikennöinyt MS Estonia upposi. Laivassa oli noin 1,000 matkustajaa ja miehistöä. Uppoaminen tapahtui myrskyisissä sääolosuhteissa, ja se kesti vain noin 30 minuuttia.

Onnettomuudessa menehtyi 852 ihmistä, mikä teki siitä yhden historian pahimmista merenkulkuonnettomuuksista.

Onnettomuus herätti laajaa kansainvälistä huomiota ja johti merkittäviin muutoksiin meriliikenteen turvallisuuskäytännöissä. Tapahtuma on yhä muistissa monille ja vaikuttaa edelleen alueen meriliikenteeseen.

ne, all are kings!

(Viking Saily) was finally... which — as a result of... in the Gulf of Bothnia... on the routes of the Gulf... ships Wasa King and... promised a bright future... company.

King, began to sail... the summer period on... of the ship remained... but the funnel mark... seagull. Wasa King was... ferry. Advertisements... and the unprecedented... such as international... nts, bars, a cinema... rinces and princesses... ee shops in the Gulf... th a swimming pool.

ran into difficulties by... Line. The company's



MS WASA KING



- Suomalais-ruotsinkielinen palvelus
- Kaksikieliset miehistöt
- Ruokailuhuoneet, kahvipöydät
- Ympäristöystävälliset laitteet
- Terveystilat
- Aluekäsittely
- Suomalais-ruotsinkielinen palvelus
- Kaksikieliset miehistöt
- Ruokailuhuoneet, kahvipöydät
- Ympäristöystävälliset laitteet
- Terveystilat
- Aluekäsittely

wasa line

WASA LINELLÄ KAIKKI MATKUSTAJAT OVAT KINGEJÄ!



UUSI LAIVAMME ON NIIN ISO, ETTÄ VANHA NIMEMME JÄI PIENEKSI.

WASA LINEN VUOSIKOKOUS

Åke Axelsson
 Åke Axelsson
 Åke Axelsson

wasa line



WASA LINEN TALVI JA KEVÄT 1991

WASA LINEN TALVI JA KEVÄT 1991	
1.12.1990	1.1.1991
15.12.1990	15.1.1991
30.12.1990	30.1.1991
14.1.1991	14.2.1991
29.1.1991	29.2.1991
13.2.1991	13.3.1991
28.2.1991	28.3.1991
12.3.1991	12.4.1991
27.3.1991	27.4.1991
11.4.1991	11.5.1991
26.4.1991	26.5.1991
10.5.1991	10.6.1991
25.5.1991	25.6.1991
9.6.1991	9.7.1991
24.6.1991	24.7.1991
9.7.1991	9.8.1991
23.7.1991	23.8.1991
8.8.1991	8.9.1991
22.8.1991	22.9.1991
7.9.1991	7.10.1991
21.9.1991	21.10.1991
6.10.1991	6.11.1991
20.10.1991	20.11.1991
5.11.1991	5.12.1991
19.11.1991	19.12.1991
4.12.1991	4.1.1992



Wasa Line'n reklaamtrüksed. Åke Axelsson merendöptjänst.

Printed promotional materials of Wasa Line. Svenska Arkivet vid Åbo Akademi

TEKOÄLY

AI-luodut podcastit: Uusi aikakausi audiosisällön parissa NotebookLM

20 jokapäiväistä lyhennettä, jotka sinun on tiedettävä (ja ehkä joitain, joita et tarvitsekaan!)



Digitaalisen median nopeasti kehittyvässä maailmassa tekoäly (AI) jatkaa rajojen venyttämistä ja muokkaa teollisuuksia sekä määrittelee luovia prosesseja uudelleen.

Yksi merkittävimmistä edistysaskeleista on Googlen NotebookLM, edistynyt kieliteknologia, jolla on potentiaalia mullistaa podcast-maailma. Sen kyky tuottaa laadukasta äänisisältöä, joka vastaa ihmisen tuottamaa, avaa uusia ja jännittäviä mahdollisuuksia tekoälyn ohjaamille tarinoille, koulutukselle ja viihteelle.

AI-luotujen podcastien nousu

Podcast-alan kasvaessa hurjaa vauhtia sisällöntuottajat ja mediayritykset etsivät jatkuvasti innovatiivisia työkaluja, joilla tehostaa tuotantoa ja vahvistaa luovuutta. NotebookLM,

joka sai alun perin huomiota kyvystään tuottaa korkealaatuisia tekstejä, on nyt ottanut askeleen äänisisällön pariin. Tämä urauurtava teknologia voi tuottaa podcasteja, joita on lähes mahdotonta erottaa ihmisten luomista, mikä avaa uusia mahdollisuuksia tulevaisuudelle.

NotebookLM tuottamien podcastien vetovoima perustuu useisiin ainutlaatuisiin ominaisuuksiin, jotka erottavat ne perinteisistä podcasteista:

Luonnollisen kuuloinen ääni: NotebookLM voi tuottaa äänisisältöä, joka jäljittelee ihmisen puheen luonnollista rytmiä ja sävyä. Tämä takaa kuuntelijalle sujuvan kokemuksen, jossa on vaikea havaita, että podcast on tekoälyn luoma.

Monipuoliset aiheet: Olipa kyse uutisista, ajankohtaisista tapahtumista tai kevyistä tarinoista, NotebookLM voi käsitellä monenlaisia aiheita. Sen joustavuus tekee siitä ihanteellisen työkalun sisällöntuottajille,

Lyhenteitä on nykyään kaikkialla. Tekstiviestien lyhenteistä tekniseen ammattikieleen, kätevästi 3-kirjaimiset yhdistelmät (ja joskus pidemmät) voivat olla hämmäntäviä, jos et ole tietoinen. Mutta älä pelkää, muut lyhenne seikkailijat! Tämä artikkeli antaa sinulle tietoa tulkita 20 yleisintä lyhennettä, joita kohtaat jokapäiväisessä elämässä.

LOL: Laughing Out Loud, Lot of Laugh, Äänekäs nauru (Tämä saattaa olla jo klassikko monille!)
 BRB: Be Right Back (Täydellinen nopeaan wc-taukoon keskustelun aikana)
 OMG: Oh My God (Ilmaisee yllättyneisyyttä tai voimakkaita tunteita)
 IMHO: In My Humble Opinion, Nöyrän mielipiteeni mukaan (tapa aloittaa mielipiteesi kohteliaasti)
 ** ASAP: ** Mahdollisimman pian (Tulen syyttämään jonkun alle... kiva)
 FYI: For Your Information, Tiedoksi (heads-up jollekin)

ETA: Estimated Time of Arrival arvioitu saapumisaika (ilmoittaa, milloin odottaa jotakuta)
 Vastauspyyntö: Vastaa (virallinen pyyntö vastauksesta kutsuun)
 PDF: Portable Document Format, Siirrettävän asiakirjan muoto
 JPG: Joint Photographic Experts Group (suositettu kuvatiedostomuoto)
 GIF: Graphics Interchange Format (Toinen kuvamuoto, joka tunnetaan animaatioista)
 TIFF: Tagged Image File Format (käytetään korkealaatuisille kuville)
 WWW: World Wide Web (Internetin perusta, jonka tunnemme)
 HTTP: Hypertext Transfer Protocol (kieli, jota verkkosivut käyttävät puhumiseen)
 GPS: Global Positioning System (auttaa navigoimaan maailmassa)
 Pankkiautomaatti: Pankkiautomaatti (ystävällinen paikallinen pankkiautomaatti)
 DIY: Tee se itse (käteville ihmisille)
 VIP: Erittäin tärkeä henkilö (joku, joka saa erityiskohtelua)
 TBA: To Be Announced Ilmoitetaan myöhemmin (Pysy kuulolla saadaksesi lisätietoja)
 TBD: Ole luja (selvitäme edelleen asioita)

Tämä on vain esimakua lyhenteiden maailmasta, mutta kun nämä 20 ovat vyön alla, olet hyvin matkalla tulkitsemaan jokapäiväistä kieltä satunnaisista teksteistä teknisiin asiakirjoihin. Joten seuraavan kerran, kun näet lyhenteen, joka saa sinut naarmuttamaan päätäsi, muista tämä luettelo ja jatka pikakirjoituksen viestinnän ihmeellisen maailmaan.

Waasan Päivälehti

Moderni sanomalehti, jonka ulkoasussa on piirteitä 1870-luvun lehdistöstä. Silloin sanomalehdissä oli vain 4-8 sivua. Paljon tekstiä, mutta ei kuvia ollenkaan, joten muutamassa sivussa on paljon luettavaa.

Lehti sisältää lainauksia vanhoista päivälehdistä, jotka on otettu Kansallisarkistosta (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3, Gemini, Aria ja Monica tekevät osan rutiininomaisesta toimitustyöstä, kuten käännöstyö, korrehtuurin luku ja lyhyen notisiien kirjoittaminen. Kaikki tekstit on tarkastettu toimittajilla ja toimitus vastaa tekstien sisällöstä.

Waasan Päivälehti on päivälehtityyppinen julkaisu, toistaiseksi se ilmestyy sunnuntaiaamuisin, mutta tavoitteenamme on että se jatkossa ilmestyy joka aamu.

Lehti on luettavissa verkossa ilmaiseksi.

Päätoimittaja on Hans Björknäs.

Lukijoiden kirjoitukset ovat tervetulleita!

Lehti on paikallisessa omistuksessa ja tulee sellaisenaan pysymään.

Toimitus: Waasan Päivälehti, Koulukatu 37 B 7, 65100 Vaasa, puhelin +358-40-5462455.

Helsingin toimitus: Waasan Päivälehti, Toinen linja 9 B 36, 00530 Helsinki. Puhelin +358-40-5462455. Ilmoitukset pyydetään lähettämään emaililla jpg-muodossa.

Email: waasanpaivalehti@gmail.com



MAALISKUUN HOROSKOOPPI

Maaliskuun hulvaton horo- skooppi

Oinas (21.3.–19.4.)
Kevään energia virtaa suonissasi! Valitettavasti myös unohdat sateenvarjosi joka paikkaan. Ota rennosti – et ole sokerista (kai?).

Härkä (20.4.–20.5.)
Talvi ei halua päästää sinusta irti, mutta et sinäkään siitä. Kääriydy vilttiin, keitä litra teetä ja kieltäydy uskomasta, että maaliskuu on kevät-kuukausi.

Kaksoset (21.5.–20.6.)
Olet täynnä ideoita ja suunnitelmia! Harmi, että toteutat niistä ehkä yhden. Mutta hei, ajattelu on jo melkein tekemistä, eikö?

Rapu (21.6.–22.7.)
Tunnet itsesi herkäksi ja nostalgiseksi. Yritä olla soittamatta exälle tai itkemättä vanhoille sääennusteille. Kevät tulee, lupaan!

Leijona (23.7.–22.8.)
Aurinko alkaa vihdoinkin näkyä, joten voit palata luonnolliseen elinympäristösi – huomion keskipisteeseen. Muista vain, että aurinkolasit eivät tee sinusta kesäihmistä vielä maaliskuussa.

Neitsyt (23.8.–22.9.)
Siivoat jo kevättä varten, vaikka kevät ei siivoa sinua varten. Hengitä syvään ja hyväksy, että kaikkia pölyhiukkasia ei voi voittaa.

Vaaka (23.9.–22.10.)
Tiedätkö, mitä haluat? Et. Mutta ei se haittaa, sillä kahvilassa sekoitit jo kolme kertaa jonkun toisen latteen. Seikkailu voi alkaa!

Skorpion (23.10.–21.11.)
Olet mystinen ja veto-voimainen – paitsi kun yrität vetää talvikenkiä jalkaan kiireessä. Anna kevään tulla hitaasti, kuten hyvä draama.

Jousimies (22.11.–21.12.)

Maaliskuu tuo sinulle suuria mahdollisuuksia! Tai sitten vain lisää loskaa. Mutta asenteesi ratkaisee, joten pidä saappaat kuivina ja mieli korkealla.

Kauris (22.12.–19.1.)
Sinulla on suunnitelma keväälle. Maailmalla on eri suunnitelma. Joustavuus on avain menestykseen – ja siihen, ettet hermostu, kun bussit myöhästyvät.

Vesimies (20.1.–18.2.)
Innovatiivinen mielesi keksii uuden kevätmuodin. Harmi, että se on sandaalit ja villasukat. Ei ehkä vielä, mutta arvostamme luovuuttasi!

Kalat (19.2.–20.3.)
Synttärin ja kevään lupaus tekevät sinusta romanttisen unelmoijan. Varo vain, ettet kävele lumisohjoon katse taivaalla. Haa-veile – mutta katso myös jalkoihisi!



HUUMORI SATA VUOTTA SITTEN

PIENESTÄ VIIPURILAISESTA LASTENKOULUSTA

Lapsille oli annettu tehtäväksi piirtää hahmoja, jotka havainnollistaisivat sitä, mitä lapset aikoivat olla isona. Niinpä yksi poika oli suunnitellut purje-laivan, joten hän halusi olla merimies, toinen auton, hänen piti olla kuljettaja jne. Pikku Elsa ei ollut piirtänyt ollenkaan. Kun opettaja kysyi, miksi hän ei ollut piirtänyt, tyttö vastasi "Aion mennä naimisiin, mutta en tiedä, miten se piirretään.

VANKILASSA

Vankilan johtaja: Mitä, olet täällä taas! Luulin, että viimeinen vierailusi täällä olisi parantanut sinua? Vanki: Kyllä kävi, mutta haluan olla vielä parempi.

VARKAUS MATKALLA

Elokuvanäyttelijä: Pyydän sinua kirjoittamaan sanomalehteeksi jalokivieni varkaudesta! Toimittaja: Milloin se tapahtui? Elokuvanäyttelijä: Ensi maanantaina.

KALLIS MEKKO

Vaimo: Haluan uuden mekon. Lääkäri-mies: Ai niin, sitten minun on katsottava potilasluetteloani, ehkä jollakulla on vielä umpilisäke.

LASKEA OIKEIN. JA VÄÄRIN.

Opettaja: Miksi lisäät aina väärin?
Oppilas: En tiedä.
Opettaja: Auttaako joku sinua?
Oppilas: Kyllä, isäni.
Opettaja: Mikä hän sitten on?
Oppilas: Tarjoilija.

YRITTÄÄ LAIHTUA

"Sanoin sinulle, että sanoisit ei, kun sinulle tarjotaan kakkua toisen kerran.
"Tein, mutta he kutsuivat minut kolme kertaa, enkä sitten tiennyt mitä tehdä.

MIEHEN KANSSA RANNALLA

Hän: Viikko sitten sinulla ei ollut aavistustakaan, että nyt istuisit rannalla miehen kanssa, jota et tuntenut ollenkaan.
Hän: No, luultavasti minulla oli aavistus.
Hän: Mutta rakas pikku ystävä, et tuntenut minua silloin.

Hän: Ei, mutta tunsin itseni

KIELITAITOJA

Erään liikkeen akkunassa oli ilmoitustaulu : „Täällä puhutaan suomea, ruotsia, venäjää, saksaa, ranskaa ja englantia.”
Muuan ostaja sanoi: — Tehän olette oikea kielinero, kun puhutte niin monta kieltä.
— Minä ! En suinkaan. Puhun vain suomea.
— Mutta kuka täällä sitten kieltä puhuu?
— Asiakkaani, tietysti, vastasi isäntä.

MURRON SELITYS

-Tuomari: — Kuinka tulitte tehneeksi murron ?
Murtovaras: — Nähkääs, armollinen tuomari, kello oli 2 aamulla, ei ainoatakaan sielua läheisyydessä, alakerran ikkuna auki. Piru vieköön, jollei armollinen tuomari olisi itse käyttänyt hyväkseen tällaista tilaisuutta niin sitten on ihme ..

Viikon astronominen kuva:



Nasa blue marble.jpg

A composite image of the Western hemisphere of the Earth.

NASA / GSFC / NOAA / USGS

Public domain

Nasa blue marble.jpg | Copy

[[File:Nasa blue marble.jpg|Nasa_blue_marble]] | Copy

2000

3,000 × 3,075

image/jpeg

Ensi viikolla:



Lukijoilta

erittäin mielellämme vastaan lukijoidemme kommentteja. Kommentteja, tarinoita, muistoja, keskustelua, uutisia kotoa. Tämä on luultavasti tämän paperin tärkein osa.
Mutta tilaa on rajoitetusti, joten kirjoita mahdollisimman lyhyesti! Joten lähetä viestit osoitteeseen: waasanpaivalehti@gmail.com

Ilmoita WP:ssä

Tässä historiallisessa ja hypermodernissa päivälehdessä ensimmäisten joukossa mainostamisella voi olla PR-arvoa.
waasanpaivalehti@gmail.com jpg-, tiff- tai png-muodossa. Mainokset pienennetään sitten 46 mm:n sarakkeen leveyteen. Ota yhteyttä:

waasanpaivalehti@gmail.com

Waasan Päivälehti
waasanpaivalehti@gmail.com